

OBEC KAMENNÁ PORUBA

Obecný úrad Kamenná Poruba 207, 093 03 Vranov nad Topľou

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KAMENNÁ PORUBA NA ROKY 2015 - 2020

Kamenná Poruba, november 2015

Formulár č. Ú 7

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie:	Obec Kamenná Poruba
Územný plán obce schválený:	Nie
Dátum schválenia PHSR:	07.06.2016, Uzn. č. 41/2016
Dátum platnosti:	Od 11. 2015 do 12. 2020
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	09.11.2015

Obsah

Úvod	2
Analytická časť	3
A.I Analýza vnútorného prostredia	3
A.II Analýza vonkajšieho prostredia	20
A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia	23
Zdroje informácií a vyhodnotenie realizácie opatrení predošlého PHSR	25
Strategická časť	28
Programová časť	37
Realizačná časť	48
Finančná časť	54
Záver	62
Prílohy PHSR	

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej iba „PHSR“) obce/mesta spolu s územným plánom konkrétneho územia je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva na obdobie spravidla 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. PHSR je výsledkom strategického plánovania.

V zmysle § 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. Vyššie citovaný zákon o obecnom zriadení definuje aj orgány obce.

Komplexná analýza súčasného stavu územia predmetného dokumentu *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2020* bola zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov, t. j. štatistických údajov (ŠÚ SR, RegDat, Infostat, MOŠ...), údajov Obecného úradu (OcÚ) Kamenná Poruba a vlastných prieskumov. Používali sa overiteľné údaje (údajová základňa): štatistická klasifikácia ŠÚ SR, archívne údaje z OcÚ Kamenná Poruba a skúsenosti expertov. Číselné údaje uvádzané v tabuľkách, resp. v grafoch sú v časových radoch. Údaje o hospodárstve územia uvádzame v takej maximálne novej detailnej úrovni, ako sú v súčasnosti štatistické dáta dostupné (do úrovne okresu) a zamerali sme sa aj na získavanie informácií a dát od všetkých miestnych aktérov vrátane podnikov.

Poslaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba v novom programovacom období do roku 2020 je určiť prioritné smerovanie rozvoja obce vo všetkých strategických oblastiach, ktoré rozhodujúcim spôsobom vplyvajú na kvalitu života obyvateľov obce Kamenná Poruba.

Dokument PHSR obce Kamenná Poruba na roky 2015 - 2020 stanovuje vízie a strategické ciele, navrhuje konkrétne aktivity pre ich dosiahnutie, uvádza merateľné ukazovatele a určuje opatrenia v oblasti: vzdelávania, kultúry, športu, voľného času a mládeže, sociálnych služieb a zdravotníctva, bývania a služieb občanom, bezpečnosti a poriadku, marketingu, cestovného ruchu a ekonomického rozvoja, dopravy a technickej infraštruktúry, životného prostredia a činnosti samosprávy.

Zmluva o dielo na vypracovanie dokumentu *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba na roky 2015 - 2020* s externým spracovateľom bola obcou Kamenná Poruba podpísaná, resp. nadobudla účinnosť koncom mája 2015, predpokladaný termín dodania spracovaného dokumentu *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2020* je koniec decembra 2015.

Časť A - Analytická časť

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

Prírodné pomery

Obcou Kamenná Poruba preteká vodný tok Rakovec, ktorý pramení na východnom svahu Slanských vrchov západne od zastavaného územia obce a vlieva sa pod obcou Lomnica ako pravostranný prítok do rieky Topľa. Severovýchodná hranica katastrálneho územia obce Kamenná Poruba s katastrálnym územím Čemerné (miestna časť mesta Vranov nad Topľou) a s katastrálnym územím obce Veheč prebieha čiastočne po vodnom toku Trnava.

Obec Kamenná Poruba má v západnej časti katastrálneho územia lesné porasty, ostatné územie predstavuje poľnohospodárska pôda využívaná rôznou intenzitou. Podstatná časť katastrálneho územia obce leží v predhorí Slanských vrchov, z časti na Východoslovenskej pahorkatine (podcelok Podslanská pahorkatina) a z časti na Východoslovenskej rovine (podcelok Trebišovská tabuľa). Zastavané územie obce Kamenná Poruba má nadmorskú výšku okolo 140 - 160 m n. m., okolitá pahorkatina sa dvíha do výšky cca 180 m n. m., pričom smerom na západ sa dvíha do nadmorskej výšky cez 400 m n. m.

Geologická stavba katastrálneho územia obce Kamenná Poruba je podľa Atlasu krajiny SR (2002) a mapového servera ŠGÚDŠ Bratislava (<http://mapserver.geology.sk>) pomerne jednotvárna a súvisí s polohou na východnom predpolí Slanských vrchov:

- prevažná časť (stredná a východná) je budovaná kvartérnymi sedimentmi, ktoré zastupujú najmä proluviálne sedimenty: hlinité až piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v stredných náplavových kužeľoch s pokryvom deluviálnych splachov a v západnej polovici aj deluviálne sedimenty vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny, v najvýchodnejšej časti sa k nim v nive vodných tokov Trnava a Rakovec pridávajú fluvialne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov;

- v západnej časti katastrálneho územia sa spod kvartérnych proluviálnych a deluviálnych sedimentov vynárajú neogénne horniny, ktoré zastupujú íly, piesky, tufy stretavského súvrstvia, na západnej hranici katastra aj produkty neogénnych a kvartérnych vulkanitov: extrúzie pyroxénického andezitu, lávové prúdy augiticko - hypersténického andezitu a epiklastické vulkanické pieskovce pyroxénického andezitu.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie** prevažuje v katastrálnom území obce Kamenná Poruba, v smere od východu na západ, rajón proluviálnych sedimentov, rajón sprašových sedimentov, rajón deluviálnych sedimentov, v západnej časti sa pridáva aj rajón vulkanických hornín vcelku.

Z hľadiska **základných typov eróznno-denudačného reliéfu**, v katastrálnom území obce Kamenná Poruba má, v smere od východu na západ, zastúpenie reliéf zvlínených rovín, reliéf nížinných pahorkatín a vrchovinový reliéf.

Z hľadiska **morfologicko-morfometrických typov reliéfu**, vo východnej časti katastrálneho územia je mapovaná horizontálne a vertikálne rozčlenená rovina, smerom na západ mierne členitá pahorkatina a stredne členitá pahorkatina, v západnej časti katastrálneho územia je mapovaná silne členitá vrchovina.

Z hľadiska **klimatického členenia** zaraďujeme katastrálne územie obce Kamenná Poruba do dvoch klimatických oblastí a do troch klimatických okrskov: východnú časť do klimatickej oblasti teplej, klimatického okrsku T5 – teplý, suchý, s chladnou zimou; strednú časť predstavuje teplá

oblasť, klimatický okrsok T7 – teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou; západná časť spadá už do klimatickej oblasti mierne teplej, klimatického okrsku M3 – mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový.

V pôdnom kryte prevládajú z **pôdnych typov**, v strednej a východnej časti katastrálneho územia obce, pseudogleje - pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé; zo sprašových hlien a svahovín a v západnej časti katastra sa pridávajú prevažne nasýtené kambizeme - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín. Podľa prílohy č. 2 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov patria do najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území Kamenná Poruba podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) nasledovné BPEJ: 0306002 0357002 0657002, ktoré spadajú pod režim ochrany poľnohospodárskej pôdy.

Podľa **fytogeograficko-vegetačného členenia** (Atlas krajiny SR, 2002) spadá východná časť riešeného územia do dubovej zóny, nížinnej podzóny a pahorkatinovej oblasti (okres Podslanská pahorkatina), stredná a západná časť katastra do dubovej zóny, horskej podzóny a sopečnej oblasti (okres Slanské vrchy, severný podokres).

Z hľadiska zastúpenia **potenciálnej prirodzenej vegetácie** údolné polohy vodných tokov Trnava a Rakovec vo východnej časti katastrálneho územia boli mapované ako *jaseňovo-breštovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)* spoločenstva Ulmenion (s najväčším zastúpením druhov *Ulmus minor*, *Ulmus laevis*, *Quercus robur*, *Sambucus nigra*, *Allium ursinum*, *Anemone Ranunculoides*). Prakticky celé zvyšné územie je mapované ako *karpatské dubovo-hrabové lesy* spoločenstiev *Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Querco-Carpinetum medioeuropaeum* (zastúpené druhmi *Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Tithymalus amygdaloides*). Na vulkanitoch sa k uvedenej mapovanej jednotke pridáva aj jednotka *dubové a cerovo-dubové lesy* spoločenstva *Quercetum petraeae-cerris* (zastúpené sú tu hlavne nasledovné druhy: *Quercus cerris*, *Quercus petraea*, *Quercus dalechampii*, *Quercus pedunculiflora*, *Carex montana*, *Lembotropis nigricans*, *Vicia cassubica*, *Pulmonaria mollis*, *Poa angustifolia*).

Východnú časť Slanských vrchov **odvodňuje** celý rad menších vodných tokov, ktoré sa vlievajú do rieky Topľa. Povrchové vody z celého katastrálneho územia obce Kamenná Poruba odvádzajú v severovýchodnej polovici vodný tok Trnava, v západnej a južnej polovici vodný tok Rakovec. Vybrané charakteristiky vodného toku Topľa v bližšom okolí obce Kamenná Poruba uvádzajú tabuľky uvedené nižšie (zdroj: Hydroekologický plán (HEP) povodia Ondavy a Bodrogu, SHMÚ, SVP, 2000):

Tab.: Príslušné plochy povodia rieky Topľa v členení podľa jednotlivých základných povodií

Povodie			Plocha povodia v km ²		
SVP	čiastkové	základné	hydrologického	medzipovodia	základného na území SR
X. Bodrog	4 - 30	4-30-09 Topľa	1 544,06		1 544,06

Zdroj: HEP povodia Ondavy a Bodrogu, 2000

Tab.: Bilančné charakteristiky povodia toku Topľa

Tok - profil	Druh profilu	Plocha povodia A	Zrážky	Odtok	Rozdiel	Odtok koef. φ	Špecifický odtok q_a	Priemerný prietok Q_a
		km ²	Mm	mm	mm		l.s ⁻¹ km ²	m ³ .s ⁻¹
Topľa - pod Vranovom	K	1378,05	759	235	526	0,31	7,45	10,270

Zdroj: HEP povodia Ondavy a Bodrogu, 2000

Tab.: Dlhodobé priemerné mesačné a ročné prietoky neovplyvnené v m³.s⁻¹ vodného toku Topľa v najbližších meraných profiloch/staniciach

Tok - stanica	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Rok
Topľa - pod Vranovom	8,402	7,769	7,114	10,530	22,543	19,465	10,487	9,512	9,028	6,937	5,064	6,431	10,270

Zdroj: HEP povodia Ondavy a Bodrogu, 2000

Tab.: N – ročné maximálne prietoky v m³.s⁻¹ toku Hnilec v najbližších meraných profiloch/staniciach

Tok – profil	Plocha povodia km ²	1	2	5	10	20	50	100
Topľa - pod Vranovom	1378,05	118	177	246	310	375	460	535

Zdroj: HEP povodia Ondavy a Bodrogu, 2000

Z hľadiska súčasnej **krajinnej štruktúry** a využívania územia výrazným špecifikom katastrálneho územia obce Kamenná Poruba je nízky podiel krajinných prvkov s výraznou ekostabilizačnou hodnotou. Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia, najvýznamnejšie lesné pozemky zaberajú iba viac ako stotinu plochy katastrálneho územia obce (1,26 %) a trvalé trávne porasty viac ako dve pätiny takto vymedzeného územia (42,75 %), čo spolu predstavuje iba cca 44 % plochy tohto územia. Vysoké zastúpenie má orná pôda zaberajúca viac ako 35 % plochy. Pozitívom z hľadiska stupňa antropickej záťaže na prírodné prostredie je relatívne nízke zastúpenie zastavaných a ostatných plôch súhrnne zaberajúcich 8,46 % plochy a naopak relatívne vysoké zastúpenie záhrad a ovocných sádov súhrnne zaberajúcich 11,37 % plochy. Zastúpenie vodných plôch je plošne iba málo významné.

Tab.: Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v obci Kamenná Poruba v roku 2014

Druh pozemku / výmera	Celková výmera	Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Lesy	Vodné plochy	Zastavané plochy	Ostatné plochy
ha	740,62	262,97	26,74	57,49	316,62	9,33	4,76	48,76	13,94
%	100	35,51	3,61	7,76	42,75	1,26	0,64	6,58	1,88

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prírodné dedičstvo a kultúrne pamiatky

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v katastrálnom území obce Kamenná Poruba platí I. stupeň ochrany prírody a krajiny, pričom sa v tomto území nenachádzajú vyhlásené osobitne chránené územia maloplošné národného významu, do katastrálneho územia obce však v jeho západnej časti zasahuje **chránené vtáčie európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) SKCHVU025 Slanské vrchy**.

SKCHVU025 Slanské vrchy:

CHVÚ Slanské vrchy boli vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 193/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Slanské vrchy (platnosť od 7.5.2010, účinnosť od 15.5.2010) na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, včelára lesného, ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, sovy dlhochvostej, penice jarabej, muchárika červenohrdlého, muchárika bielostružného, strakoša červenochrbtého, orla skalného, lelka

lesného, škovránka stromového, jariabka hôrneho, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, krutihlava hnedého, muchára sivého, hrdličky poľnej, prhlaviara čiernohlavého, chriašteľa poľného, žlny sivej a ďatľa čierneho a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, orla krikľavého, orla skalného, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia;
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, krutihlava hnedého, žlny sivej a ďatľa čierneho, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia;
- c) realizácia odstrelův v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia;
- d) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastův iným spôsobom, ako od stredu do okrajův od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

V katastri obce Kamenná Poruba nie je evidovaná v rámci databázy ŠOP SR **žiadna národne, regionálne ani lokálne významná mokraď**.

V obci Kamenná Poruba sú Pamiatkovým úradom SR evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) nasledovné **pamiatkové objekty (PO)**:

Tab.: Zoznam pamiatkových objektův evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v obci Kamenná Poruba

č. ÚZPF	Adresa	Číslo orientačné	Názov NKP	Zaužívaný názov PO	Stavebno-technický stav	Vlastnícka forma	Vznik
74	Kamenná Poruba	99	KOSTOL	chrám sv. Ducha	vyhovujúci	Vlastníctvo cirkvi a cirk. organizácií	1820

Zdroj: Pamiatkový úrad SR, 2015

V katastrálnom území obce Kamenná Poruba neeviduje Štátna banská správa – Obvodný banský úrad v Košiciach **žiadne chránené ložiskové územie (CHLÚ), dobývací priestor (DP) alebo ložisko nevyhradeného nerastu**.

Rizikové faktory

Východná časť katastrálneho územia obce Kamenná Poruba vykazuje **stredné radónové riziko**, stredná a západná časť spadá do **nízkeho radónového rizika** podľa objemovej aktivity ²²²Rn v pôdnom vzduchu (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002).

Katastrálne územie obce Kamenná Poruba leží v oblasti Slanských vrchův, kde sú evidované **svahové deformácie a potenciálne zosuvné územia**. Evidované svahové deformácie (podľa webovej lokality <http://mapserver.geology.sk/zosuvy/>) sa sústreďujú jednak do pramenných oblastí vodných tokův Rakovec a Trnava v predmetnom katastrálnom území a na južné svahy okolo vodného toku Rakovec (zdroj: Mapa stability svahův, list 38-11 Soľ, Geokonsult a.s., Košice, stav k: júl 2001, Mapa stability svahův, list 38-13 Sečovce, INGEO – ighp, s.r.o. Žilina, stav k: december 2001).

K rizikovým faktorom je potrebné v súčasnosti (s výhľadom do budúcnosti) zaradiť aj **klimatickú zmenu**. Podľa klimatológův častejšie ako doteraz budeme mať dlhšie obdobia s nízkymi úhrnmi zrážok a krátke obdobia s lejakmi. To znamená, že sa tu často vyskytnú súvislé obdobia sucha, na ktoré sa budeme musieť adaptovať vhodnými opatreniami a súčasne je potrebné počítať

s krátkodobými obdobiami s potenciálnym vznikom povodní z privalových dažďov na malých vodných tokoch.

Demografické ukazovatele obce Kamenná Poruba

K 31. 12. 2014 bolo Štatistickým úradom SR v obci Kamenná Poruba evidovaných celkovo 1 332 obyvateľov.

Populačný vývoj v rokoch 2001 - 2014 v obci Kamenná Poruba možno charakterizovať trvalým miernym až výrazným rastom počtu obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov a hustoty obyvateľstva v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov spolu	1 057	1 102	1 131	1 160	1 167	1 185	1 207	1 231	1 256	1 270	1 276	1 288	1 306	1 332
Hustota obyvateľstva	142,6	148,7	152,6	156,5	157,5	159,9	162,9	166,1	169,5	171,4	172,2	173,8	176,2	179,8

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pohlavnú štruktúru v rokoch 2001 - 2014 v obci Kamenná Poruba možno charakterizovať predovšetkým rastom hodnôt početného zastúpenia, relatívne stabilnými hodnotami percentuálneho podielu mužov i žien i stále pretrvávajúcou veľmi miernou dominanciou žien na celkovom počte obyvateľov obce.

Tab.: Vývoj pohlavnej štruktúry obyvateľstva v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	1 057	1 102	1 131	1 160	1 167	1 185	1 207	1 231	1 256	1 270	1 276	1 288	1 306	1 332
Muži	523	552	562	574	579	592	605	616	628	636	631	644	647	661
%	49,5	50,1	49,7	49,5	49,6	50,0	50,1	50,0	50,0	50,1	49,5	50,0	49,5	49,6
Ženy	534	550	569	586	588	593	602	615	628	634	645	644	659	671
%	50,5	49,9	50,3	50,5	50,4	50,0	49,9	50,0	50,0	49,90	50,5	50,0	50,50	50,4

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z výsledkov porovnania **vekovej štruktúry obyvateľstva** k 31. 12. 2014 vyplýva, že podiel obyvateľstva **vo vekovej skupine 0 – 14** bol v obci Kamenná Poruba veľmi výrazne nad úrovňou podielu tejto vekovej zložky dosiahnutého v rámci okresu Vranov nad Topľou, v rámci Prešovského kraja i v rámci Slovenskej republiky.

Podiel obyvateľstva **vo vekovej skupine 15 – 64** bol v obci Kamenná Poruba mierne pod úrovňou podielu tejto vekovej zložky dosiahnutého v rámci okresu Vranov nad Topľou, v rámci Prešovského kraja i v rámci Slovenskej republiky.

Podiel obyvateľstva **vo vekovej skupine nad 65 rokov** bol v obci Kamenná Poruba veľmi výrazne pod úrovňou podielu tejto vekovej zložky dosiahnutého v rámci okresu Vranov nad Topľou, v rámci Prešovského kraja i v rámci Slovenskej republiky.

Tab.: Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách v obci Kamenná Poruba k 31.12. 2014

Veková kategória		0 – 14	15 – 64	65+
Obec Kamenná Poruba	Počet	439	800	93
	%	32,96	60,06	6,98
Okres Vranov nad Topľou	Počet	15 617	55 738	9 153
	%	19,40	69,23	11,37
Prešovský kraj	%	17,96	69,92	12,12
SR	%	15,3	70,9	13,7

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vekovú štruktúru vo vybraných vekových kategóriách možno charakterizovať:

- nie príliš vysokým početným zastúpením (80 osôb) i percentuálnym podielom (6,0 %), v časovom horizonte spracovania PHSR, preddôchodkových a čiastočne dôchodkových vekových kategórií 55 – 59 a 60 – 64 rokov, čo nepredstavuje riziko významného zníženia kúpnej sily obyvateľstva v nasledujúcich rokoch;
- veľmi vysokým početným zastúpením (183 osôb) i percentuálnym podielom (13,8 %), v časovom horizonte spracovania PHSR, predškolských vekových kategórií, čo môže vytvárať dodatočný tlak na zvyšovanie kapacity Základnej školy na území obce;
- vysokým početným zastúpením (114 osôb) i percentuálnym podielom (8,6 %), v časovom horizonte spracovania PHSR, stredoškolských vekových kategórií s možnosťou pokračovania štúdia na vysokých školách resp. nástupom do zamestnania.

Tab.: Veková štruktúra obyvateľov vo vybraných vekových kategóriách v obci Kamenná Poruba v roku 2014

Veková kategória	0 - 2	3 – 5	6 – 14	15 - 19	20 - 54	55 - 59	60 – 64	65+
Počet obyvateľov	105	78	256	114	606	44	36	93
%	7,9	5,9	19,2	8,6	45,5	3,3	2,7	7,0

Zdroj: Štatistický úrad SR

Početné zastúpenie vekovej skupiny 0 – 4 roky v rokoch 2001 - 2014 v obci Kamenná Poruba možno charakterizovať pomerne stabilizovanou situáciou a prudkým nárastom tohto počtu v rokoch 2013 - 2014.

Tab.: Vývoj početného zastúpenia vekovej skupiny 0 – 4 rokov v obci Kamenná Poruba

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	140	149	146	163	159	150	148	147	141	136	134	138	148	157

Zdroj: Štatistický úrad SR

So stavom a vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva bezprostredne súvisia hodnoty priemerného veku, indexu starnutia a indexu ekonomického zaťaženia. Pri porovnaní hodnôt vybraných ukazovateľov veku sa prejavujú nevýrazné (v priemernom veku a v mediánovom veku) resp. veľmi výrazné rozdiely dosiahnutých hodnôt v prípade mužov a žien (v indexe starnutia).

Tab.: Vybrané ukazovatele veku v obci Kamenná Poruba v roku 2014

Skupiny	Priemerný vek	Mediánový vek	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia
Muži	28,58	26,20	17,48	57,76
Ženy	28,78	24,30	24,46	76,12
Obyvateľstvo spolu	28,68	25,10	21,18	66,50

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva - Úroveň dosiahnutého vzdelania je mimoriadne dôležitou podmienkou pri uplatnení na trhu práce, pričom vo všeobecnosti vyššia úroveň znamená podstatne vyššiu šancu na spoločenské uplatnenie. Výraznou realizačnou nevýhodou samotnej obce Kamenná Poruba je veľmi nízky podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním, úplným stredným odborným vzdelaním i úplným stredným učňovským vzdelaním (s maturitou) a naopak veľmi vysoký podiel obyvateľov bez školského vzdelania a obyvateľov so základným vzdelaním.

Tab.: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Kamenná Poruba k 26.5.2011

	Spolu	Spolu (%)
Základné	414	32,83
Učňovské (bez maturity)	95	7,53
Stredné odborné (bez maturity)	78	6,19
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	18	1,43
Úplné stredné odborné (s maturitou)	116	9,20
Úplné stredné všeobecné	34	2,70
Vyššie	17	1,35
Vysokoškolské spolu	39	3,09
- vysokoškolské bakalárske	12	0,95
- vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	27	2,14
- doktorandské	0	0
Ostatní bez udania školského vzdelania	21	1,67
Ostatní bez školského vzdelania	429	34,02
Počet obyvateľov spolu	1 261	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

V **národnostnej štruktúre** obce Kamenná Poruba veľmi výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti a rómskej národnosti, ostatné národnosti majú z hľadiska svojho početného zastúpenia i percentuálneho podielu ostatných národností iba veľmi okrajový význam. Hodnovernosť údajov je čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezistenou národnosťou.

Tab.: Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Kamenná Poruba k 26.5.2011

Národnosť	Počet	%
slovenská	779	61,78
maďarská	0	0
rómska	418	33,15
rusínska	1	0,08

ukrajinská	0	0
česká	3	0,24
nemecká	1	0,08
poľská	0	0
chorvátska	0	0
srbská	0	0
ruská	0	0
židovská	0	0
moravská	0	0
bulharská	0	0
ostatná	0	0
nezistená	59	4,69

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka používaného v domácnosti v obci Kamenná Poruba vo vysokej miere kopíruje národnostnú štruktúru obyvateľstva, s výnimkou výrazne vyššieho početného zastúpenia obyvateľov s rómskym materinským jazykom oproti početnému zastúpeniu obyvateľov rómskej národnosti (663:418) a naopak výrazne nižšieho početného zastúpenia obyvateľov so slovenským materinským jazykom oproti početnému zastúpeniu obyvateľov tejto národnosti (535:779). Hodnovernosť údajov je v tomto prípade čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezisteným materinským jazykom.

Tab.: Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka v obci Kamenná Poruba k 26.5.2011

Materinský jazyk	Počet	%
slovenský	535	42,43
maďarský	0	0
rómsky	663	52,58
rusínsky	1	0,08
ukrajinský	0	0
český	2	0,16
nemecký	0	0
poľský	0	0
chorvátsky	0	0
jidiš	0	0
bulharský	0	0
ostatný	0	0
nezistený	60	4,76

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

V **štruktúre obyvateľstva podľa náboženského vyznania** v obci Kamenná Poruba sú najpočetnejšie zastúpení veriaci Rímskokatolíckej cirkvi, významné zastúpenie majú obyvatelia bez vyznania i veriaci Gréckokatolíckej cirkvi, veriaci ostatných náboženských vyznaní majú z hľadiska svojho početného zastúpenia i percentuálneho podielu iba veľmi okrajový význam. Hodnovernosť

údajov je čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezisteným náboženským vyznaním.

Tab.: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania v obci Kamenná Poruba k 26.5.2011

Náboženské vyznanie	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	514	40,76
Gréckokatolícka cirkev	327	25,93
Pravoslávna cirkev	2	0,16
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	13	1,03
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,08
Náboženská spoločnosť Svedkovia Jehovovi	0	0
Evanjelická cirkev metodistická	0	0
Kresťanské zbory	0	0
Apoštolská cirkev	0	0
Bratská jednota baptistov	0	0
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0
Cirkev bratská	0	0
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	0	0
Starokatolícka cirkev	0	0
Cirkev československá husitská	1	0,08
Novoapoštolská cirkev	0	0
Bahájske spoločenstvo	0	0
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0	0
Iné	0	0
Bez vyznania	351	27,84
Nezistené	52	4,13

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Pohyb obyvateľstva v rokoch 2001 - 2014 v obci Kamenná Poruba možno charakterizovať predovšetkým ako mierny resp. výrazný rast, pri ktorom obec dlhodobo získava svojich obyvateľov. Prirodzený prírastok mierne kolíše ale v žiadnom zo sledovaných rokov nepresiahol maximálnu kladnú hodnotu cez 29 obyvateľov a minimálnu kladnú hodnotu 9 obyvateľov. Rovnako je situácia charakterizovaná dlhodobo pretrvávajúcimi kolísajúcimi, kladnými i zápornými, hodnotami migračného prírastku, čo ale hodnotu celkového prírastku udržiava iba vo väčších či menších kladných číslach. Za posledných 14 rokov tak dosiahla obec Kamenná Poruba prirodzený prírastok 296 obyvateľov, migračné saldo 17 obyvateľov a celkovo tak získala 313 obyvateľov, čo poukazuje na priaznivý demografický trend a nepredstavuje, pri svojom pokračovaní a za predpokladu nie príliš vysokého kontinuálneho nárastu počtu obyvateľov, nebezpečenstvo pre ďalší ekonomický a sociálny rozvoj obce.

Tab.: Pohyb obyvateľstva v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	29	33	26	39	30	22	32	26	26	33	27	33	40	37
Zomrelí	5	9	4	15	13	13	15	4	8	12	7	8	11	11

Prírodný prírastok	24	24	22	24	17	9	17	22	18	20	20	25	29	25
Hrubá miera prírodného prírastku (‰)	22,84	21,92	16,70	20,80	14,74	7,74	14,21	18,14	14,55	15,90	15,89	19,48	22,53	18,97
Prisťahovaní	14	23	19	25	12	26	22	20	33	21	17	14	22	20
Vystáňovaní	16	10	12	20	22	17	17	18	26	27	7	27	33	19
Migračné saldo	-2	13	7	5	-10	9	5	2	7	-6	10	-13	-11	1
Celkový prírastok	22	37	29	29	7	18	22	24	25	14	30	12	18	26
Hrubá miera celkového prírastku (‰)	20,93	33,79	25,96	25,13	6,07	15,48	18,40	19,79	20,21	11,13	23,83	9,35	13,99	19,73

Zdroj: Štatistický úrad SR

Sobášnosť a rozvodovosť v rokoch 2001 - 2014 v obci Kamenná Poruba možno charakterizovať stabilizovanými hodnotami v rámci dlhodobého trendu. Priaznivou skutočnosťou je trvale vyšší počet sobášov ako rozvodov. Za posledných 14 rokov sa tak v obci Kamenná Poruba uskutočnilo 119 sobášov a iba 10 rozvodov. Priemerný index rozvodovosti je za celé toto obdobie iba 8,40 %.

Tab.: Sobášnosť a rozvodovosť v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sobáše	4	8	8	32	4	7	14	7	3	2	6	8	3	11
Rozvody	0	0	0	1	2	1	0	1	1	0	1	3	0	0
Index rozvodovosti (%)	0	0	0	3,125	50	14,29	0	0	33,33	0	16,67	37,50	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

Základná sieťová infraštruktúra obce Kamenná Poruba

Cestné komunikácie

Najvýznamnejšou cestnou komunikáciou, prechádzajúcou katastrálnym územím obce Kamenná Poruba západu – východnom smere je trasa cesty III/3623 (bývalá cesta III/553001) Kamenná Poruba (križovatka cesta I/79) – Davidov.

V obci na viacerých úsekoch chýbajú chodníky pre peších, pričom zhustená doprava sťažuje pohyb predovšetkým pre starších občanov

Železnice

Obec Kamenná Poruba nie je napojená na systém celoštátnej železničnej dopravy. Najbližšia jednokoľajná **železničná trať č. 192 Vranov nad Topľou – Trebišov** je trasovaná katastrálnymi územiami susediaceho mesta Vranov nad Topľou a susediacej obce Sačurov. Na tejto trati, v nevelkej vzdialenosti od obce Kamenná Poruba, je situovaná, z dôvodu vylúčenia pravidelnej osobnej dopravy, **nevyužívaná železničná zastávka Vranov – Ortáše**.

Najbližšia železničná stanica je situovaná v meste Vranov nad Topľou na železničnej trati č. 193 Prešov - Humenné.

Zásobovanie vodou

Obec Kamenná Poruba je zásobovaná zo skupinového vodovodu napojeného na vodný zdroj Starina.

Tab.: Vývoj spotreby pitnej vody v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spotreba pitnej vody spolu	15	16	18	13	14	13	14	13	15	15	15	15	16
Spotreba pitnej vody pre domácnosti	13	14	15	12	12	11	12	13	13	13	13	13	14

Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Kamenná Poruba má vybudovanú verejnú kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd.

Na verejnú kanalizáciu a ČOV je napojených cca 442 obyvateľov obce. Vlastníkom a prevádzkovateľom verejnej kanalizácie a ČOV je firma VVS, a. s., Košice.

Tab.: Počet prípojok kanalizačnej siete v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet kanalizačných prípojok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	78	122	127

Zdroj: Štatistický úrad SR

Zásobovanie elektrickou energiou

Južnou časťou katastrálneho územia obce Kamenná Poruba prechádza trasa prenosového vedenia V072 na úrovni 2 x 220 kV Lemešany – Vojany a vedenia V285 – V01 Lemešany – Voľa – Vojany.

Obec Kamenná Poruba je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice ES Bukóza Vranov 110/VN s inštalovaným výkonom 2x25 MVA. Prevádzku energetických zariadení na území obce zabezpečuje Východoslovenská energetika, a.s., Košice. Rozvod 22 kV je väčšinou káblový ukončený murovanými alebo stožiarovými transformačnými stanicami.

Zásobovanie plynom

Obec Kamenná Poruba je **plne plynofikovaná**, pričom jeho obyvatelia sú zásobovaní zemným plynom naftovým z rozvodnej STL alebo NTL siete.

Zásobovanie teplom

V obci Kamenná Poruba sa uplatňuje **individuálne vykurovanie z lokálnych domových kotolní**.

IT infraštruktúra

Telekomunikačné a internetové služby v obci zabezpečujú spoločnosti: SLOVANET a.s.; Orange Slovensko a.s.; Wa Tel s.r.o..

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Z hľadiska ekonomickej aktivity v meste Kamenná Poruba je možné konštatovať prakticky nižšie hodnoty podielu ekonomicky aktívnych oproti podielu neaktívnych osôb na celkovom počte obyvateľov. Negatívnou skutočnosťou je iba niečo viac ako dvojpäťtinový podiel pracujúceho obyvateľstva ku dňu Sčítania obyvateľov, domov a bytov 26.5.2011.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Kamenná Poruba k 26.5.2011

	Počet	%
Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	1 261	100
Pracujúci (okrem dôchodcov)	215	17,05
Pracujúci dôchodcovia	8	0,63
Osoby na materskej dovolenke	7	0,56
Osoby na rodičovskej dovolenky	52	4,13
Nezamestnaní	299	23,71
Študenti stredných škôl	30	2,35
Študenti vysokých škôl	20	1,59
Osoby v domácnosti	4	0,32
Dôchodcovia	159	12,61
Príjemcovia kapitálových príjmov	1	0,08
Deti do 16 rokov (narodení po 20.5.1995)	430	34,10
Iná	4	0,32
Nezistená	32	2,54
Z toho ekonomicky aktívni	529	41,95

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Ekonomická štruktúra

V ekonomickej štruktúre obyvateľstva obce výrazne dominuje početné zastúpenie živnostníkov pred právnickými osobami. Početné zastúpenie slobodných povolání zostáva prakticky bez výrazných zmien, samostatne hospodáriaci roľníci už v ekonomickej štruktúre obce nie sú zastúpení.

Tab.: Ekonomická štruktúra obyvateľstva v obci Kamenná Poruba

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Živnostníci	40	39	40	43	44	41	44	46	47	49	51
Slobodné povolania	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3
Samostatne hospodáriaci roľníci	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Právnické osoby spolu	6	6	6	6	6	6	6	6	7	8	8

Zdroj: Štatistický úrad SR

V štruktúre právnických osôb podľa ziskovosti možno pozorovať relatívne stabilný stav počtu ziskových i neziskových právnických osôb.

Tab.: Štruktúra právnických osôb podľa ziskovosti v obci Kamenná Poruba

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby ziskové	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3
Právnické osoby neziskové	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Zdroj: Štatistický úrad SR

Zamestnanosť

Najvýznamnejším zamestnávateľom v obci Kamenná Poruba je firma Agren s.r.o. so sídlom Námestie mieru 1, 075 01 Trebišov. (viď Formulár A4).

Významným poskytovateľom pracovných príležitostí je i samospráva obce Kamenná Poruba (Materská škola, Základná škola pre 1. až 4. ročník).

K najväčším zamestnávateľom v meste Vranov nad Topľou a jeho bližšom okolí patria: BUKÓZA HOLDING, a. s., Hencovce (spracovanie dreva, výroba papierenských buničín, preglejovaných výrobkov, lepených veľkoplošných dosák), MTH REMONT, spol. s r. o. Drano and Topco (výroba traťových strojov a malej mechanizácie pre opravu a údržbu železničných tratí), Technopol Trikota, a. s. (výroba textilných výrobkov), Vranovská tehelňa spol. s r. o. (výroba tehál), Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., LPH Vranov nad Topľou, spol. s r. o. (výroba tovaru z plastov). Významným poskytovateľom pracovných príležitostí je aj samotné mesto Vranov nad Topľou (materské školy a základné školy na území mesta, Mestský úrad, mestské podniky služieb a pod.), a rovnako i ďalšie subjekty verejnej správy (Okresný úrad, Okresný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a pod.).

V samotnej obci Kamenná Poruba sa nachádza iba málo pracovných príležitostí, čoho následkom je veľmi vysoká odchádzka do zamestnania mimo miesto trvalého bydliska prakticky vo všetkých odvetviach hospodárstva.

Obyvateľstvo obce Kamenná Poruba odchádza za prácou do okresného mesta Vranov nad Topľou (53,5 %), do ostatných obcí mimo okres Vranov nad Topľou (18,9 %), do zahraničia (16,5 %) a do ostatných obcí v okrese Vranov nad Topľou (11,0 %).

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne odchádzajúce do zamestnania podľa odvetvia ekonomickej činnosti a podľa obce odchádzky a obce dochádzky

Obec odchádzky / obec dochádzky	Spolu	V tom odvetvie ekonomickej činnosti							Denná dochádzka spolu
		Pôdohospodárstvo	Priemysel	Stavebníctvo	Doprava a spoje	Obchod, hotely, reštaurácie	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo	Ostatné a nezistené	
OBEC KAMENNÁ PORUBA									
Vranov nad Topľou	68	3	13	4	4	12	20	12	46
Ostatné obce v okrese	14	1	5	0	1	0	3	4	9
Odchádzajúci v rámci okresu spolu	82	4	18	4	5	12	23	16	55
Ostatné obce	24	1	5	3	1	0	7	7	13

mimo okres									
Odchádzajúci do iných okresov spolu	24	1	5	3	1	0	7	7	13
Odchádzajúci do zahraničia	21	0	5	4	0	0	9	3	6
Úhrn odchádzajúcich za obec	127	5	28	11	6	12	39	26	74

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

V odchádzke do zamestnania z obce Kamenná Poruba dominujú muži s mierne nadpolovičným podielom na celkovom počte.

Tab.: Odchádzka do zamestnania z obce Kamenná Poruba

	Muži	Ženy	Spolu
Počet	69	58	127
%	54,33	45,67	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Dochádzka za prácou do obce Kamenná Poruba nie je z hľadiska početnosti významná, pričom v jej štruktúre sú zastúpení iba dochádzajúci z ostatných obcí v okrese Vranov nad Topľou.

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne dochádzajúce do zamestnania podľa odvetvia ekonomickej činnosti a podľa obce dochádzky a obce odchádzky

Obec dochádzky / obec dochádzky	Spolu	V tom odvetvie ekonomickej činnosti							Denná dochádzka spolu
		Pôdohos- podárstvo	Priemysel	Stavebníctvo	Doprava a spoje	Obchod, hotely, reštaurácie	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo	Ostatné a nezistené	
OBEC KAMENNÁ PORUBA									
Ostatné obce v okrese	16	5	1	1	0	1	8	0	15
Dochádzajúci v rámci okresu spolu	16	5	1	1	0	1	8	0	15
Úhrn dochádzajúcich za obec	16	5	1	1	0	1	8	0	15

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Nezamestnanosť

Obec Kamenná Poruba i samotný okres Vranov nad Topľou patria medzi regióny s najvyššou mierou nezamestnanosti v rámci Slovenskej republiky. Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2001 – 2014 mal veľmi kolísavý trend.

Tab.: Celkový počet uchádzačov o zamestnanie v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet evidovaných uchádzačov	210	189	187	134	131	119	128	136	180	193	196	210	204	206

Zdroj: Štatistický úrad SR

Obec Kamenná Poruba, okrem Základnej školy pre 1. až 4. ročník, nie je zriaďovateľom žiadnych iných obecných organizácií.

Najvýznamnejším subjektom pôsobiacim v oblasti pôdohospodárstva v katastrálnom území obce je **Poľnohospodárske družstvo Kamenná Poruba** zamerané na **pestovanie jadrového a kôstkového ovocia**.

Najvýznamnejším subjektom pôsobiacim v lesnom hospodárstve v katastrálnom území obce Kamenná Poruba, **Lesy, š. p., Banská Bystrica, Odštepny závod Vranov nad Topľou, Lesná správa Zámotov**

Verejnoprospešné služby v obci Kamenná Poruba

Sieť škôl v obci Kamenná Poruba tvorí **Materská škola** a **Základná škola pre 1. - 4. ročník**. V základnej škole sa vyučuje v siedmich triedach. V škole pracuje 7 pedagogických pracovníkov, 2 asistenti učiteľa a 1 školníčka.

V obci zároveň vyvíja svoje aktivity Spojená škola, pričom v rámci nej fungujúca Stredná odborná škola pripravuje žiakov v štvorročných i trojročných študijných odboroch, pričom dospelým obyvateľom obce ponúka možnosť ukončiť základnú školskú dochádzku a prípadne i získať výučný list v niektorom zo študijných odborov.

Najvýznamnejšími trendmi pri analýze školských zariadení v obci Kamenná Poruba v rokoch 2001 – 2014 sú:

- v dlhodobom časovom období sa nemeniaci počet tried a len málo sa meniaci počet detí v základnej škole;
- v dlhodobom časovom období sa nemeniaci počet tried a len málo sa meniaci počet detí v materskej škole.

Tab.: Školské zariadenia v obci Kamenná Poruba a ich vybrané charakteristiky

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ spolu - triedy	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
MŠ spolu - deti	15	15	20	42	43	43	40	34	29	30	29	29	30	31
MŠ spolu - učitelia	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Špeciálna škola -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	10
Špeciálna škola - učitelia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ZŠ – triedy	6	6	4	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6
ZŠ - žiaci	89	74	77	95	92	94	104	110	103	112	117	117	93	93

ZŠ- učitelia	7	6	5	5	7	9	9	9	9	9	9	8	8	9
Školské jedálne – miesta pri stoloch	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pozitívnu skutočnosťou, v prípade dostupnosti **zdravotnej starostlivosti** v obci, je súčasná neprítomnosť ambulancie praktického lekára pre dospelých i ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.

V roku 2015 nebola v obci Kamenná Poruba prevádzkovaná žiadna lekáreň, najbližšie dostupné lekáreň sa nachádzajú v okresnom meste Vranov nad Topľou.

Tab.: Zdravotnícke zariadenia v obci Kamenná Poruba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nemocnice - počet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transfuziologické a hematologické oddelenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lekárne a výdajne liekov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie praktického lekára špecialistu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanice Rýchlej zdravotníckej pomoci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

V obci Kamenná Poruba sa nenachádza **žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti**.

V obci Kamenná Poruba vyvíja svoju činnosť **Komunitné centrum**, medzi ktorého hlavné aktivity patria:

- poskytovanie pastoračných a evanjelizačných služieb s cieľom napomáhať sociálnej inklúzii;
- sanácia rodiny s cieľom zvyšovať povedomia rodín o povinnej školskej dochádzke;
- sprevádzanie detí zamerané predchádzanie rizikovému správaniu detí na cestných komunikáciách;
- zber a triedenie šatstva určené na pomoc ľuďom v núdzi;

- Deň zdravých komunit (organizovaný v spolupráci so Zdravé komunity, n. o), zameraný na zdravotnú osvetu;
- poskytovanie prvej pomoci a osvojenie základov zdravej výživy;
- a rovnako i operatívna práca v teréne zameraná na monitorovanie potrieb obce.

V obci pracuje **1 terénny sociálny pracovník plus 1 asistentka terénneho sociálneho pracovníka**, ktorí sú zamestnancami Obecného úradu.

Obyvateľom obce Kamenná Poruba je na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí k dispozícii rekonštruovaný **Kultúrny dom** s priestrannou sálou. V obci Kamenná Poruba rovnako vyvíja činnosť **Klub dôchodcov** a známy **spevácky súbor „Porubianka“**. Medzi najvýznamnejšie **tradičné kultúrno – spoločenské podujatia**, organizované v obci Kamenná Poruba, patria **Rybacie hody, Deň matiek a Deň otcov**.

Obecný úrad **nevydáva Obecné noviny ani žiadne iné pravidelné periodikum**.

Športové aktivity obce sú koncentrované na ihrisko **Obecného futbalového klubu Kamenná Poruba** a **multifunkčné ihrisko**. V obci sa rovnako rozvíja **stolný tenis a turistika**.

Obec zabezpečuje aj správu **cintorínov a hrobových miest**. V areáli cintorína sa nachádza **novovytváraný dom smútku**.

Bezpečnosť obyvateľov a ochrana majetku a osôb je zabezpečovaná prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru SR Vranov nad Topľou. Obec nemá zriadenú Obecnú políciu. Obec Kamenná Poruba monitorovaná kamerovým systémom. Projekt bol finančne podporený Radou vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

Nakladanie s odpadmi je v obci Kamenná Poruba riešené prostredníctvom zmluvy s firmou Fúra, spol. spol. spol. s r. o. Košice, ktorá v dvojtyždňových intervaloch vyváža komunálny odpad a v pravidelných intervaloch i separovaný odpad (sklo, papier, plasty, pet fľaše, elektrorodpad, kovové obaly, nebezpečný odpad), Separovaný odpad sa zbiera vrecovým spôsobom. Obec má v prevádzke Zberný dvor.

Elektronické služby obce Kamenná Poruba nie sú v súčasnej dobe dostatočne rozvinuté. Celá ponuka je koncentrovaná na internetovú stránku obce – www.kamennaporuba.sk – kde je možné nájsť základné informácie o obci a činnosti Obecného úradu. Internetová stránka je formálne podrobne členená, chýba však obsahové naplnenie jednotlivých položiek.

Rekreácia a cestovný ruch

Zaujímavým a veľmi navštevovaným výletným miestom je takzvaná „Čierna studňa“, vyvierajúci premeň, ktorý ústi do potoka Rakovec, pretekajúceho obcou. Pri tomto prameni sa nachádza rybník, ktorý vybudoval Dušan Baranský spolu s obyvateľmi obce, pričom v jeho blízkosti sa nachádza aj zrekonštruovaná chata.

Katastrálnym územím obce nie sú trasované **žiadne turisticky značené chodníky**.

Časť A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Všeobecné informácie

Obec Kamenná Poruba je situovaná v južnej časti Prešovského kraja, katastrálne územie obce je umiestnené na východnom predpolí Slanských vrchov, má pahorkatinový až rovinatý charakter, okrajové časti na západe čiastočne podhorský charakter.

Rozloha takto vymedzeného územia predstavuje v rámci okresu Vranov nad Topľou 0,96 % z celkovej plochy tohto okresu, kým počet obyvateľov až 1,65 % z celkového počtu obyvateľov tohto okresu. Katastrálne územie obce Kamenná Poruba má veľmi vysokú hustotu obyvateľstva, výrazne prevyšujúcu dosiahnuté hodnoty okresného priemeru (104,7 obyv./km²), krajského priemeru (91,4 obyv./km²) i celoslovenského priemeru (110,6 obyv./km²).

Tab.: Územno – správne členenie

Územná jednotka	Rozloha katastrálneho územia v km ²	Počet obyvateľov k 31.12.2014	Hustota obyvateľstva na 1 km ²
Obec Kamenná Poruba	7,41	1 332	179,7
Okres Vranov nad Topľou	769	80 508	104,7

Zdroj: Štatistický úrad SR

Obec Kamenná Poruba bola založená v prvej polovici 14. storočia na klčovisku na zákupnom práve. Spomína sa od roku 1368. Názov obce je doložený z roku 1368 ako Stephanburbaya, z roku 1511 ako Kewporuba, z roku 1598 ako Kamenna Poruba, z roku 1773 ako Kamen Poruba, z roku 1920 ako Kamenná Poruba, maďarsky Kőporuba, Kővágás. Obec patrila zemianskym rodinám z rodu pôvodných dedičných richtárov, neskôr Balogh - Kardošovi. V roku 1598 mala obec 38 domov, v roku 1720 mala 15 daňovníkov, v roku 1784 mala 81 domov, 105 rodín a 625 obyvateľov, v roku 1828 mala 102 domov a 709 obyvateľov. Živili sa poľnohospodárstvom. Zamestnanie obyvateľov sa nezmenilo ani po roku 1918 (zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. časť).

Okres Vranov nad Topľou sa rozprestiera na Vranovskej pahorkatine, v nive riek Ondava a Topľa. K najstarším slovanským sídliskám v okrese patria zvyšky obydľí v miestnej časti Vranova datované do 7. storočia. Na začiatku 15. storočia boli mestu udelené mestské práva. Najcennejšou historickou pamiatkou mesta je neskorogotický rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie zbarokizovaný po roku 1735. V roku 1831 bol Vranov centrom sedliackeho protifeudálneho povstania. História regiónu bola úzko spätá s dejinami hradu Čičava, mesto patrilo k tomuto hradnému panstvu. Prvá písomná zmienka o hrade Čičava pochádza z roku 1270, postupne sa na ňom vystriedali viaceré významné zemianske rody. Na hrade sa údajne konala i svadba legendárnej grófký Alžbety Báthoryovej. Významnou technickou pamiatkou okresu je Hanušovský viadukt, postavený počas 2. svetovej vojny. Mesto Vranov nad Topľou má výhodnú východiskovú polohu do viacerých turistických miest v okolí, predovšetkým do rekreačnej oblasti Domaša a Slanských vrchov.

V okrese Vranov nad Topľou má v súčasnosti významnejšie zastúpenie priemyselná výroba (napr. strojárka výroba - Unimont Kovo, v. d., Bukóza, a.s., S.E.D. SERVIS, s.r.o.; drevospracujúci priemysel – Bukocel, a.s. Bukóza Holding, a.s., Preglejka, a.s., Progres, a.s., Píla, a.s.; odevná výroba a výroba obuvi - M.I.S. Slovakia, Mapier produktion, s.r.o., lmea, s.r.o.; stavebníctvo – Zeocem, a.s., Chemkostav Vranov, s.r.o., Pórobetón Vranov, a.s. a ďalšie).

Poloha obce Kamenná Poruba voči susedným administratívnym celkom

Situovanie obce Kamenná Poruba mimo hlavných dopravných koridorov do určitej miery obmedzuje záujem investorov pri umiestňovaní investícií. Disponibilné pracovné sily sú tak nútené vyhľadávať si pracovné príležitosti mimo obec a často cestujú za prácou nielen mimo okres Vranov nad Topľou, ale aj mimo Slovenska.

Prešovský samosprávny kraj (ďalej PSK), ktorého súčasťou je aj obec Kamenná Poruba, zaznamenal začiatkom 21. storočia v porovnaní s ostatnými krajmi menej dynamický hospodársky rast, ktorý aj tak však nebol plošne vyvážený. Vzhľadom na pretrvávajúcu závislosť kraja od strojárenského priemyslu a na masívne zahraničné investície do automobilového priemyslu v niektorých krajoch SR však ekonomická váha kraja a dynamika rastu v porovnaní s ostatnými krajmi Slovenska klesá. Aj vďaka týmto skutočnostiam, periférnej polohe Prešovského kraja vzhľadom k hospodárskym centráom krajín EÚ, nevyhovujúcemu cestnému prepojeniu kraja na hospodárske centrá Slovenska (meškajúca dostavba diaľnice D1 Bratislava - Prešov - Košice) a slabú, na často len deklarovanú podporu regionálneho rozvoja zo strany štátu, patrí k menej výkonným regiónom v porovnaní so susednými krajmi SR, ale aj prihraničnými regiónmi susedných krajín. Rast kraja a podiel na tvorbe HDP je daný predovšetkým vývojom v oblasti automotive, strojárenského a chemického priemyslu, ktorý následne determinuje úroveň produkcie v oblasti obchodu a služieb. Vybavenosť okresu Vranov nad Topľou sociálnou a technickou infraštruktúrou bola podmienená ešte pred samotnou transformáciou slovenskej ekonomiky. Po transformácii sa spolu s ostatnými okresmi severného, východného a južného Slovenska ocitol okres Vranov nad Topľou na okraji strategických záujmov krajiny. Po reštrukturalizácii ťažkého priemyslu, konverzii ľahkého priemyslu, útlme banskej činnosti a nerealizovanej transformácii poľnohospodárstva došlo k prehľbovaniu regionálnych rozdielov a zaostávania.

Úbytok pracovných miest v širšom regióne dokumentuje aj tabuľka o vývoji miery evidovanej nezamestnanosti podľa krajov na Slovensku v rokoch 2008 – 2012:

Tab.: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti podľa krajov v %

Kraj / Rok:	2008	2009	2010	2011	2012
Bratislavský kraj	2,27	4,36	4,63	5,41	5,72
Trnavský kraj	4,29	8,37	8,17	8,88	9,43
Trenčiansky kraj	4,95	10,13	9,51	9,95	10,89
Nitriansky kraj	7,41	11,72	11,76	13,27	14,08
Žilinský kraj	6,20	10,89	10,86	11,91	12,79
Banskobystrický kraj	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81
Prešovský kraj	12,86	18,29	17,75	18,95	20,66
Košický kraj	13,50	17,30	16,78	18,76	19,58

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ekonomickú výkonnosť jednotlivých regiónov Slovenska dokumentuje tabuľka hrubého domáceho produktu na obyvateľa v bežných cenách za kraje SR (v EUR) za roky 2004 - 2009:

Tab.: Hrubý domáci produkt na obyvateľa v bežných cenách za kraje SR (v EUR)

Názov / Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SLOVENSKÁ REPUBLIKA	8 391	9 154	10 203	11 387	12 381	11 609
Bratislavský kraj	18 958	22 270	23 784	26 918	28 542	28 443
Trnavský kraj	8 852	9 896	12 427	13 675	14 197	12 928
Trenčiansky kraj	7 771	8 081	9 537	10 503	11 220	10 265
Nitriansky kraj	7 416	8 126	8 756	9 509	10 495	9 928
Žilinský kraj	6 793	7 537	8 270	9 553	10 790	10 038
Banskobystrický kraj	6 910	6 565	7 537	8 450	9 330	8 425
Prešovský kraj	5 022	5 385	5 583	6 259	7 268	6 654

Košický kraj	7 392	7 721	8 599	9 362	10 194	9 022
--------------	-------	-------	-------	-------	--------	-------

Zdroj: Štatistický úrad SR

Úroveň poskytovania služieb v obci Kamenná Poruba i v okresnom meste Vranov nad Topľou je odrazom samotnej kúpyschopnosti a životnej úrovne obyvateľov. Kvalita služieb, konkurencia na trhu služieb a ich rozsah je determinovaný aj veľkosťou obce Kamenná Poruba a počtom jej obyvateľov.

Partnerské obce

Kamenná Poruba v okrese Žilina

Členstvo v lokálnych, regionálnych a celonárodných záujmových združeniach, občianskych združeniach a nadáciách

Obec Kamenná Poruba je členom nasledovných regionálnych a nadregionálnych združení:

1. ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava;
2. Združenie Slanské vrchy – východ, 094 35 Soľ 161.

Zapojenie v nadregionálnych produktoch cestovného ruchu

Obec Kamenná Poruba **nie je zapojená do žiadnych nadregionálnych produktov cestovného ruchu.**

Formulár č. A 8 - STEEP analýza (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti	Vplyv na ŽP	Politika vlády v konkrétnej oblasti	Zmena postojov
Vysoký podiel obyvateľov poberaajúcich sociálne dávky	Zavádzanie inovácií do výroby a služieb	Nízka miera podpory nových investícií	Využitie kvalitného ŽP ako potenciálu na rozvoj	Pomoc pre celý región z úrovne vlády SR	Komunitný rozvoj
Zmeny postojov a správania	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúci odbyt v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny správania klientov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika ŽP	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné Hodnoty

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Formulár č. A 10 - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Vybudovaný vodovod, kanalizácia a ČOV- Rekonštruovaná hlavná cestná komunikácia a chodníky- Kvalita životného prostredia, tiché, pokojné prostredie.- Blízkosť a dobrá prístupnosť okresného mesta Vranov nad Topľou- Relatívne vysoká bezpečnosť a znalosť prostredia, osôb, dobré možnosti komunikácie v porovnaní s väčšími mestami.- Silné rodinné korene a vzťahy, blízkosť príbuzných.- Priaznivý stav miestnych komunikácií a chodníkov.- Prístupnosť základného školstva -možnosť navštevovať Základnú školu a Materskú školu v mieste bydliska.- Rekonštruovaná základná škola vrátane areálu- Existencia rôznych druhov športových ihrísk (multifunkčné, trávnaté, betónové)- Aktívny Klub dôchodcov- Komunitné centrum- Fungujúca terénna sociálna práca- Rekonštruovaný Kultúrny dom s priestrannou sálou- Novovybudovaný Dom smútku- Rekonštruovaný kostol- Vyhovujúca frekvencia autobusových spojov do okresného mesta Vranov nad Topľou- Tradičné spoločenské kultúrne a spoločenské podujatia – Rybacie hody, Deň matiek, Deň otcov- Možnosti pre športovanie detí a mládeže	<ul style="list-style-type: none">- Nevyhovujúca kvalita pitnej vody v SKV Kamenná Poruba - Lomnica- Chýbajúca plnoorganizovaná základná škola- Nevyhovujúca kapacita Základnej školy- Chýbajúca telocvičňa v areáli Základnej školy- Vysoké percento rómskych detí na základnej škole- Situovanie Komunitného centra v areáli Základnej školy- Pomerne vysoký počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít v obci.- Vysoký počet sociálne odkázaných rodín- Chýbajúce vhodné priestory na stretávanie sa dôchodcov resp. Denný stacionár pre dôchodcov- Chýbajúce vhodné priestory na stretávanie sa mládeže- Nevyužitý potenciál aktívnych dôchodcov zo strany samosprávy obce- Situovanie Kultúrneho domu v okrajovej polohe obce- Situovanie Zberného dvora v areáli Kultúrneho domu- Chýbajúce nájomné byty pre mladé rodiny.- Chýbajúca požiarna zbrojnica- Pokles záujmu občanov o veci verejné a život v obci- Nízke príjmy obce- Slabá informovanosť a propagácia obce.- Nedostatok pracovných príležitostí a vysoká miera nezamestnanosti.- Slabo finančne ohodnotené pracovné miesta.- Slabé uplatnenie sa a realizácia po skončení štúdia.- Slabé kultúrne a spoločenské vyžitie, málo

	<p>príležitostí na trávenie voľného času, prípadne štúdium (kurzy a pod.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nízky počet a kvalita poskytovateľov služieb tak pre domáce obyvateľstvo ako aj pre účastníkov cestovného ruchu - Chýbajúca opatrovateľská služba - Chýbajúce chodníky pre peších na viacerých úsekoch v obci. - Nedostatočná realizácia protipovodňových opatrení v obci - Neregulované miestne vodné toky - Vytváranie nelegálnych čiernych skládok odpadu.
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba napojenia verejného vodovodu na SKV Starina. - Blízkosť a dobrá prístupnosť okresného mesta Vranov nad Topľou - Výstavba plnoorganizovanej základnej školy. - Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny. - Využitie potenciálu aktívnych dôchodcov v obci - Vytvorenie Denného stacionára pre dôchodcov a chorých občanov, ktorí potrebujú trvalú opatrovateľskú službu. - Premiestnenie zberného dvora - Vybudovanie hasičskej zbrojnice - Využitie potenciálu aktívnych dôchodcov v obci - Vytvorenie obecného podniku s možnosťou zamestnávania nízkokvalifikovaných i neprispôsobivých občanov. - Zhodnocovanie vyťaženého dreva (napr. spracovanie drevotriesky) - Využitie neobývaných rodinných domov na chalupárčenie - Rozšírenie možností využitia voľného času pre deti, viac podujatí zameraných na šport/kultúru. - Blízkosť vodných nádrží Zemplínska Šírava a Veľká Domaša a ďalších lokalít, ktoré prispievajú rozvoju cestovného ruchu. - Aktívna spolupráca medzi obcou a podnikateľmi. - Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu. 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia alebo do väčších miest v rámci Slovenskej republiky. - Zvyšujúci sa podiel neprispôsobivých občanov na celkovej populácii. - Veľký nedostatok až žiadna ponuka pracovných príležitostí, vysoká nezamestnanosť. - Nízka príjmová úroveň obyvateľov a s tým súvisiaca znížená kúpyschopnosť obyvateľstva. - Nedostatok financií pre rozvojové aktivity. - Nevyužitie zdroje EÚ v programovacom období 2014 – 2020. - Nekoordinovanosť zámerov rozvoja produktov cestovného ruchu v obci a v blízkom okolí. - Rastúca konkurencia na trhu cestovného ruchu v regióne Slanských vrchov a ich blízkeho okolia. - Pretlak súkromných investícií na úkor kvality životného prostredia. - Hypermarketová kultúra obyvateľov. - Čierne skládky odpadov. - Nevyhovujúci alebo havarijný stav budov vo vlastníctve obce.

- Dobudovanie, rekonštrukcie a obnovy miestnych komunikácií, chodníkov, parkovísk a príslušných zariadení.

Zdroj: vlastné spracovanie

Zdroje informácií a vyhodnotenie realizácie opatrení predošlého PHSR

Podkladové materiály, zdroje informácií

V rámci spracovania analytickej časti PHSR obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2021 boli spracovateľmi v zmysle platnej metodiky PHSR aplikované **povinné podporné dokumenty a plánovacie formuláre** priebežne uvádzané v rámci tejto kapitoly alebo tvoriace samostatné prílohy dokumentu PHSR.

V rámci procesu prípravy a spracovania PHSR boli realizované zasadnutia pracovných skupín (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej), na ktorých si v úvode pracovná skupina zvolila svojho vedúceho a zapisovateľa a následne prebehlo pracovné rokovanie k téme zasadnutia pracovnej skupiny. Z rokovania pracovných skupín boli spracované záznamy. Zároveň boli realizované tri kolá dotazníkového prieskumu, ktorý patrí medzi najúčinnšie formy zapojenia odbornej aj laickej verejnosti do prípravy PHSR. Zároveň sa tak umožňuje obyvateľom participovať na tvorbe vízie a prioritách rozvoja územia v ktorom žijú, ako aj prevziať zodpovednosť za kvalitu svojho života. Využitím rôznych foriem dotazníka (on-line verzia, elektronická verzia a tlačенá verzia) sme sa snažili čo najviac sa priblížiť ku všetkým skupinám obyvateľstva za účelom získania čo najširšej vzorky respondentov.

Formulár č. A 3 – Plánovací formulár prieskumu

Dôležité otázky	Zdôvodnenie	Poznámky
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Tieto informácie budú tvoriť základ údajovej základne, z ktorej sa bude vychádzať pri tvorbe samotného dokumentu.	
Čo je jeho cieľom?	Zapojenie odbornej aj širokej verejnosti do procesu tvorby diela. Získanie pohľadu obyvateľa obce na riešenie problematiky.	
Akým spôsobom sa bude uskutočňovať?	Realizovať sa bude formálne – 3 typmi dotazníka z ktorých každý bude zameraný na inú cieľovú skupinu a neformálne – umožnením pripomienkovania a diskusie so zapojenými odborníkmi pre každého záujemcu.	
Aké budú finančné nároky?	Náklady na prípravu dotazníkov sú zahrnuté v cene diela. Procesy spojené s realizáciou prvých dvoch dotazníkov sú v cene diela v spolupráci s určeným zamestnancom obecného úradu. Procesy spojené s tretím dotazníkom – dotazník pre širokú verejnosť – budú zabezpečované prioritne obcou Kamenná Poruba.	

Aké budú časové nároky?	Prvý dotazník bol realizovaný v priebehu apríla 2015. Druhý dotazník bol realizovaný v máji 2015. Tretí dotazník pre obyvateľstvo bol distribuovaný v priebehu decembra.	
Kto bude za realizáciu prieskumu zodpovedný?	Príprava dotazníkov je v gescii spracovateľa. Zber vyplnených dotazníkov bude prebiehať v gescii obecného úradu. Spracovanie dotazníkov má na starosti spracovateľ.	

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre spracovanie PHSR obce Kamenná Poruba boli rovnako **použité kvantitatívne a kvalitatívne údaje**, ktoré pre jednotlivé spracovávané oblasti archivujú a verejne sprístupňujú na svojom webovom sídle verejnoprávne a štátne organizácie a samospráva na miestnej alebo regionálnej úrovni:

Tab.: Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Kamenná Poruba	www.kamennaporuba.sk
	Prešovský samosprávny kraj	http://www.po-kraj.sk/sk/
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Kamenná Poruba	www.kamennaporuba.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad Kamenná Poruba	www.kamennaporuba.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Zdravotníctvo	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Kamenná Poruba	www.kamennaporuba.sk
	Železničná spoločnosť Slovensko a. S.	www.slovakrail.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Technická infraštruktúra a vybavenosť, prírodné podmienky a kvalita životného prostredia	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Obecný úrad Kamenná Poruba	www.kamennaporuba.sk
	Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici	http://www.hbu.sk/
	Slovenský hydrometeorologický ústav Bratislava	http://www.shmu.sk/sk/?page=1
	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava	http://www.geology.sk/new/
	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Štiavnica	http://www.svp.sk/svp/default.asp
	Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica	http://www.sopsr.sk/web/
	Ministerstvo vnútra SR	www.minv.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy vonkajšieho a vnútorného prostredia bolo i Ex-post hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR, pričom účelom tejto tabuľky je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Tabuľka je zároveň východiskom pre vytvorenie tabuliek P1 a F6.

Formulár č. U 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR vrátane hodnotenia čerpania finančných prostriedkov pri realizácii PHSR – tvorí samostatnú prílohu dokumentu PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

V obci Kamenná Poruba pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov, ktoré zamestnávajú časť pracujúceho obyvateľstva. Bol spracovaný zoznam vybraných podnikateľských subjektov, s uvedením niektorých údajov charakterizujúcich ich podnikateľské aktivity podľa nižšie uvedenej štruktúry údajov. Do formulára č. A 4 boli zaradené iba najvýznamnejšie podnikateľské subjekty, pričom najdôležitejším faktorom je výška pridanej hodnoty, ktorá naznačuje rozvojový potenciál subjektu. Tieto subjekty budú oslovené na spoluprácu pri tvorbe a realizácii PHSR.

V tabuľke nie sú uvedené len podnikateľské subjekty, ktoré majú v obci Kamenná Poruba sídlo, do tabuľky sú zaradené aj podnikateľské subjekty, ktoré majú v obci svoju prevádzku.

Formulár č. A4 - Evidencia podnikateľských subjektov – tvorí samostatnú prílohu dokumentu PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

V obci Kamenná Poruba pôsobí viacero mimovládnych organizácií, zaoberajúcich sa rôznymi aktivitami. Bol spracovaný zoznam mimovládnych organizácií, s uvedením niektorých údajov charakterizujúcich ich aktivity.

Formulár č. A5 - Evidencia mimovládnych organizácií – tvorí samostatnú prílohu dokumentu PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

V obci Kamenná Poruba, k termínu vypracovania PHSR, je v štádiu realizácie investícia – modernizácia a rekonštrukcia verejného osvetlenia. Podrobnosti k tejto investičnej aktivite sú v nižšie uvedenom formulári podľa tam uvedenej štruktúry údajov.

Formulár č. A7 - Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu aktualizácie PHSR, resp. vypracovania nového PHSR (pipeline) – tvorí samostatnú prílohu dokumentu PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť B - Strategická časť

Strategická časť PHSR, ako druhá kapitola tohto dokumentu, plynulo nadväzuje na predchádzajúcu analytickú časť a vychádza aj z informácií v nej obsiahnutých. Obsahom tejto časti je hlavne špecifikácia stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určenie globálnych, špecifických, tematických a územných cieľov pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky.

Strategická časť obsahuje:

1. Víziu územia;
2. Formuláciu a návrh stratégie;
3. Výber a popis cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Hlavné výzvy, ktorým čelí súčasný svet a ku ktorým patrí predovšetkým globalizácia, demografické zmeny populácie a tlak na zdroje, si vyžadujú nový prístup a urýchlené konanie aj zo strany Európskej únie. S ohľadom na tieto skutočnosti, predstavila Európska komisia v marci 2010 stratégiu Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ktorá predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí.

Koordinácia jednotlivých členských krajín EÚ a integrácia štrukturálnych politík je zabezpečená prostredníctvom vyššie spomínanej spoločnej **Stratégie Európa 2020**. Na túto v Slovenskej republike priamo nadväzuje **Národný program reforiem SR**, ktorý predstavuje súbor politík, ktorých cieľom je prekonať súčasnú krízu a podporiť rast hospodárstva a zamestnanosti. Tento bol schválený uznesením vlády SR č. 256/2011 dňa 20. 04. 2011 a boli v ňom spresnené aj národné ciele.¹

Stratégia Európa 2020 identifikuje 3 priority:

- 1.) inteligentný rast (tvorba hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii);
- 2.) udržateľný rast (podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje);
- 3.) inkluzívny rast (podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť)¹;

a 5 cieľov: a) zvýšiť mieru zamestnanosti; b) investovať do výskumu a vývoja; c) zmena klímy a energetika; d) vzdelávanie; e) sociálna inklúzia.

Európska únia si musí stanoviť, aký pokrok chce dosiahnuť do roku 2020. Na tento účel navrhuje Komisia nasledovné hlavné ciele EÚ v jednotlivých oblastiach (viď prílohu č. 1):

- **Zamestnanosť:** Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 by mala dosiahnuť 75%
- **Výskum a vývoj:** Úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť 3% HDP EÚ.
- **Zmena klímy a energetickej udržateľnosti:** Je potrebné dosiahnuť ciele "20/20/20" v oblasti klímy/energie (vrátane zvýšenia záväzku, pokiaľ ide o zníženie emisií na 30%, ak budú vhodné podmienky).
- **Vzdelávanie:** podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, by sa mal znížiť pod 10% a minimálne 40% mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie.
- **Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu:** o 20 miliónov menej ľudí by malo byť ohrozených chudobou.

¹ www.eu2020.gov.sk/europa-2020

Tieto ciele sa vzájomne dopĺňajú a sú nevyhnutné na dosiahnutie celkového úspechu. Komisia v stratégii navrhuje, aby členské štáty pretransformovali ciele EÚ na vnútroštátne ciele a postupy, a aby každý členský štát prispôbil stratégiu Európa 2020 svojim podmienkam.

Európska Komisia pravidelne vydáva odporúčania pre jednotlivé členské štáty, ktoré vychádzajú z plnenia cieľov definovaných v národných strategických dokumentoch. Na roky 2015 - 2016 platia pre Slovenskú republiku odporúčania, aby boli prijaté opatrenia s cieľom:

1. zlepšiť nákladovú efektívnosť sektora zdravotníctva, a to aj zefektívnením riadenia nemocničnej starostlivosti a posilnením primárnej zdravotnej starostlivosti; prijať opatrenia na zvýšenie výberu daní.
2. prijať dodatočné opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti, a to zavedením aktivačných opatrení, druhej šance na vzdelávanie a vysoko kvalitnej odbornej prípravy prispôbenej potrebám jednotlivcov; zlepšiť motivačné opatrenia pre ženy, aby zostali v zamestnaní alebo sa do zamestnania vrátili, a to zlepšením poskytovania služieb starostlivosti o deti.
3. zlepšiť odbornú prípravu učiteľov a atraktivnosť učiteľskej profesie, aby sa zvrátilo zhoršovanie študijných výsledkov; zvýšiť účasť rómskych detí v hlavnom vzdelávacom prúde a na vysoko kvalitnom vzdelávaní v ranom detstve.
4. posilniť investície do infraštruktúry, zlepšiť a racionalizovať administratívne postupy získavania územných a stavebných povolení; zvýšiť mieru hospodárskej súťaže a zlepšiť mechanizmy dohľadu pri verejnom obstarávaní.

Viacere problémy, ktorým Európa čelí v ekonomickej, environmentálnej a sociálnej oblasti poukazujú na potrebu integrovaného a územného miestneho prístupu, ktorý zabezpečí efektívnu odozvu. Tento prístup je viacrozmerný, zameraný na charakteristiky a výsledky jednotlivých miest, ktoré môžu znamenať prekročenie tradičných administratívnych hraníc, a môže vyžadovať väčšiu ochotu zo strany rôznych vládnych úrovní spolupracovať a koordinovať činnosti na dosiahnutie spoločných cieľov.

Toto všetko je v súlade s novým cieľom územnej súdržnosti, ktorý priniesla Lisabonská zmluva potvrdzujúca, že ekonomickú a sociálnu súdržnosť na európskej úrovni nemožno dosiahnuť bez hlbšieho zamerania sa na územný vplyv politiky EÚ. Z tohto dôvodu nariadenie o spoločných ustanoveniach predstavilo nové integračné nástroje, ktoré sa môžu použiť na implementáciu územných stratégií na danom mieste, pričom spájajú tematické ciele stanovené v dohodách o partnerstve a v operačných programoch s územným rozmerom: miestny rozvoj riadený spoločenstvom (články 32-35 nariadenia o spoločných ustanoveniach) a integrované územné investície (článok 36 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

Integrovaný prístup možno chápať v dvoch rovinách. Prvá z nich je prierezové zapojenie všetkých relevantných aktérov do strategického plánovania a riadenia, druhá rovina predstavuje plánovanie a realizáciu obsahovo prepojených a vzájomne previazaných jednotlivých druhov rozvojových cieľov a opatrení v konkrétnych územných úrovniach. V optimálnom prípade dochádza k prelínaniu oboch týchto úrovní.

Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020 (ďalej iba „Partnerská dohoda SR“), v ktorej sú popísané všetky tri základné spôsoby realizácie integrovaného prístupu v zmysle legislatívy EÚ pre nové programové obdobie 2014 – 2020:

- integrované územné investície;
- trvalo udržateľný rozvoj miest;
- komunitne vedený miestny rozvoj.

Integrované územné investície (ďalej iba „IÚI“) predstavujú prvok strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. V podmienkach SR budú IÚI realizované formou **regionálnych integrovaných územných stratégií** na úrovni regiónu NUTS III. Regionálne integrované územné stratégie (ďalej iba „RIÚS“) je možné vnímať ako aplikáciu integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií definovaných v čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013. Cieľom je prostredníctvom RIÚS dosiahnuť čo najväčšie synergické efekty na území. V nadväznosti na dosiahnutie územnej koncentrácie zdrojov EÚ budú RIÚS pokrývať celé územie SR tak, aby ich rozvojové zámery vychádzali zo špecifických potrieb regiónov a funkčného využitia územia a mali dopad pre čo najväčšiu skupinu obyvateľov.

Trvalo udržateľný rozvoj miest (ďalej iba „TURM“) je v zmysle článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013² založený za realizácii integrovaných stratégií zameraných na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych problémov mestských oblastí, pričom minimálne 5 % zdrojov EFRR vyčlenených pre každý členský štát je potrebné investovať do opatrení týkajúcich sa TURM. V súlade s Partnerskou dohodou SR bude TURM v SR aplikovaný prostredníctvom IÚI financovaných z prioritných osí IROP ako súčasť RIÚS.

Podpora do ostatných identifikovaných oblastí prespiievajúcich do TURM, ktoré IROP tematicky nepokrýva, a teda nad rámec článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013, môže byť zabezpečená z príslušných operačných programov prostredníctvom mechanizmu zvýhodňovania žiadostí o NFP prispievajúcich k TURM vo výberovom procese, resp. prostredníctvom vyhlasovania priamo cielených výziev na realizáciu opatrení TURM.

Miestny rozvoj vedený komunitou³ (ďalej len „CLLD“) je nástrojom pre zapojenie občanov na miestnej úrovni pre lepšie riešenie sociálnych, environmentálnych a ekonomických výziev. Ide o prístup s relatívne malými finančnými investíciami, realizované operácie majú predovšetkým lokálny charakter, ale môžu mať podstatný vplyv na život ľudí v danom území. Prístup CLLD vychádza z prístupu LEADER založeného na MAS a stratégiách miestneho rozvoja.

Na podporu CLLD sa bude využívať EPFRV prostredníctvom PRV (prístup LEADER) a EFRR prostredníctvom IROP. CLLD však nie je súčasťou RIÚS. Pokiaľ bude na danom území zriadená MAS implementujúca príslušnú stratégiu miestneho rozvoja, územne sa bude prekrývať s časťou územia RIÚS. Z dôvodu zamedzenia duplicity podpory je deliacia línia medzi stratégiami miestneho rozvoja a RIÚS vymedzená rámcovo na úrovni veľkosti projektu - prostredníctvom RIÚS by mali byť podporované investične náročnejšie projekty a projekty so subregionálnym a regionálnymi dopadom; prostredníctvom CLLD projekty menšieho rozsahu s miestnym dopadom.

Všetky strategické ciele územnej samosprávy na Slovensku musia vychádzať a byť kompatibilné s nadradenou dokumentáciou prijatou na regionálnej, celoštátnej alebo celoeurópskej úrovni. Jedným zo základných dokumentov, ktorý vymedzuje činnosti a aktivity na nasledujúce obdobie je **Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020**. Tento dokument je základom pre čerpanie fondov Európskej únie na území Slovenskej republiky, kde tvoria investície z týchto zdrojov drvivú väčšinu verejných výdavkov. Na základe týchto faktov je nevyhnutné spomenúť aspoň základné fakty a konštatovania v ňom obsiahnuté:

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006.

³ CLLD je definovaný v článkoch 32-35 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013.

- V nadväznosti na identifikovaný rozvojový potenciál regiónov Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a investícií posilňujúcich ich hospodársky a sociálny rast⁴, koncentruje Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020 (ďalej len „PD SR“) **oprávnené príspevky EŠIF do tých geografických územných jednotiek, v ktorých sa dá očakávať najvyššia miera efektívnosti využívaných investícií na riešenie špecifických problémov regiónu, prostredníctvom využívania ich miestneho potenciálu a zdrojov.**

Z pohľadu regionálneho prístupu, bude strategickým cieľom PD SR zabezpečovať implementovanie investičných priorít do priestorov, ktoré majú najvyšší rozvojový potenciál pre danú prioritnú oblasť. Cieľom je integrovať investičné aktivity tak, aby sa stali multiplikátormi ďalšieho rozvoja danej geografickej jednotky, ako aj rozvoja k nej príslušného územia.

- Základným východiskom na riešenie územnej a tematickej koncentrácie pre rozhodovanie o umiestňovaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov podporovaných investičných aktivít je rozvoj územia a polycentrickej sídelnej štruktúry, definovanej v celoštátnom územnoplánovacom dokumente – Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011⁵ (ďalej len „KURS“) ktorá definuje tzv. centrá osídlenia a ťažiská osídlenia. **Tieto sú dobre dostupné pre obyvateľov ich zázemí a preto sú vhodnými priestormi pre koncentráciu vybraných investičných aktivít, ktoré uspokojujú aj požiadavky a potreby obyvateľov ich zázemia.** Popri centrách osídlenia a ťažiskách osídlenia majú významný rozvojový význam v celom priestore SR rozvojové osi. Tieto predstavujú jeden z najvýznamnejších prvkov distribúcie rozvojových impulzov pre čo najväčšie plošné pôsobenie rozvojových aktivít. Rozvojové osi sú súčasťou tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj, vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sa na sídelnú štruktúru kladú z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.⁶
- **V SR sa v dôsledku hospodárskej krízy neustále prehľbuje problém nezamestnanosti, chudoby, sociálneho vylúčenia, či celkového zníženia životnej úrovne občanov. Osoby s nedostatočnými kompetenciami a kvalifikáciou sú najohrozenejšou skupinou na trhu práce a najväčšou bariérou udržateľného rozvoja SR.** Kvalita odborného vzdelávania a prípravy nedostatočne reaguje na aktuálne potreby trhu práce a nedokáže pripraviť kvalifikovanú pracovnú silu v takej miere, aby bola schopná bezprostredne, po ukončení štúdia, vstúpiť do pracovného procesu.
- Kľúčovými výzvami pre SR v nasledujúcom období sú: reštrukturalizácia systému vzdelávania v záujme zvýšenia zamestnanosti a mobility pracovnej sily, aktivizácia ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením za účelom ich začlenenia, deinštitucionalizácia sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, **podpora aktívneho a zdravého starnutia vrátane dlhodobej starostlivosti**⁷ a integrácia marginalizovaných rómskych komunit (ďalej len „MRK“). **Ďalšou výzvou je starostlivosť o deti do 3 rokov veku (t. j. zosúladovanie rodinného a pracovného života) a dostupnosť predškolského vzdelávania.**

⁴ Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na tematickú koncentráciu EŠIF v Partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020, <http://www.nsrr.sk/sk/programove-obdobie-2014---2020/negociacie-k-priprave-partnerskej-dohody-sr-a-op/>

⁵ Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011, schválená uznesením vlády SR a jej záväzná časť vydaná nariadením vlády SR č. 528/2002 Z. z., Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2011 uznesením vlády SR č. 513/2011 a jej záväzná časť vydaná nariadením vlády SR č. 461/2011 Z. z.

⁶ Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011, str. 60

⁷ Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020, MPSVR SR

- Kľúčové problémy trhu práce, ktorým musí SR v nasledujúcom období čeliť sú: **vysoká nezamestnanosť a nízka zamestnanosť** (najmä žien, starších a nízkokvalifikovaných), dlhodobá nezamestnanosť, nezamestnanosť mladých ľudí, nedostatočná účinnosť a efektívnosť aktívnej politiky trhu práce a nízka mobilita domácej pracovnej sily.
- Prejavom nerovnováhy na trhu práce je miera voľných pracovných miest, ktorá je v SR pod priemerom EÚ. V roku 2012 bolo v SR z 1 000 pracovných miest v priemere voľných len 8. Priemer EÚ bol 15 voľných miest, čo znamená, že miera voľných pracovných miest v roku 2012 dosiahla 1,5 %.
- **Podiel pracujúceho obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov je v SR pod priemerom EÚ a posledné roky stagnuje okolo podielu 65,0 %. Národný cieľ pre SR vyplývajúci zo stratégie Európa 2020, je pre oblasť zamestnanosti stanovený na úrovni 72 %.** Pod priemerom EÚ je SR aj v miere zamestnanosti starších ľudí (vo veku 55 - 64 rokov) a miere zamestnanosti žien vo veku 20 - 64. Možnosť zamestnania starších ľudí je nepriaznivo ovplyvnená viacerými faktormi, napríklad aj nedostatočným prístupom k celoživotnému vzdelávaniu, absenciou systému poradenstva vo vzdelávaní zamestnaných dospelých, čo osobitne platí pre špecifickú skupinu starších ľudí. Miera zamestnanosti nízkokvalifikovaných osôb (ISCED 0–2) v SR (29,5 % v roku 2012) je v rámci EÚ najnižšia. V roku 2012 dosiahla len 57 % úrovne EÚ. **K situácii narastajúcej nezamestnanosti a slabšej ekonomickej nezávislosti žien negatívne prispieva aj nedostatok služieb starostlivosti o deti.** Od roku 2006 sa každý rok zhoršuje dostupnosť materských škôl (ďalej len „MŠ“) a využívanie zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov patrí medzi najnižšie v EÚ.
- **V roku 2012 bola miera nezamestnanosti v SR (14 %) šiestou najvyššou a dlhodobá miera nezamestnanosti (9,4 %) štvrtou najvyššou v EÚ.** Miera nezamestnanosti osôb s nízkym stupňom vzdelania (44,7 %) presiahla viac ako trojnásobne celkovú mieru nezamestnanosti.
- Najpočetnejšiu skupinu nezamestnaných absolventov stredných škôl tvorili absolventi študijných spoločenských odborov a služieb⁸, nasledujú absolventi študijných odborov s rozšíreným praktickým vyučovaním a absolventi učebných odborov.
- **Bariérami, ktoré bránia zvýšeniu zamestnanosti, sú najmä nesúlad medzi vzdelaním a získanými zručnosťami pre potreby trhu práce, nedostatočná pripravenosť stredných odborných škôl reagovať na meniace sa potreby trhu práce, ako aj slabé prepojenie terciárneho vzdelávania a trhu práce.**
- V súvislosti so stratégiou Európa 2020 a NPR **je potrebné realizovať opatrenia na podporu zamestnanosti a mobility pracovnej sily** s cieľom do roku 2020 dosiahnuť 72 % mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov a 3 % mieru dlhodobej nezamestnanosti. Nevyhnutnosťou je taktiež podpora kapacít v oblasti sociálneho dialógu, ktoré svojimi návrhmi na realizáciu opatrení účinne prispievajú k realizácii politik v oblasti podpory podnikania, zamestnanosti a identifikácie nezamestnanosti.
- Pre podporu rastu priaznivého pre zamestnanosť je potrebné rozvíjať vnútorný kultúrny potenciál regiónov, vrátane konverzie upadajúcich priemyselných oblastí a rozvoja kultúrnych zdrojov.
- V súvislosti so stratégiou Európa 2020 a NPR je potrebné v oblasti sociálnej inklúzie a chudoby dosiahnuť cieľ zníženia miery populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2 % do roku 2020.
- Vo vzťahu k špecifickým odporúčaniam Rady EÚ pre SR je potrebné v odbornom vzdelávaní **posilniť poskytovanie praktickej výučby priamo v podnikoch, vo vysokoškolskom vzdelávaní**

⁸Zdroj: ÚIPŠ Uplatnenie absolventov stredných škôl v praxi. Bratislava :2011

vytvoriť programy orientované na pracovný trh a podporiť odovzdávanie znalostí podporou spolupráce medzi VŠ, výskumnou komunitou a podnikateľským sektorom.

- V odbornom vzdelávaní a príprave je potrebné posilniť **zavádzanie prvkov duálneho systému vzdelávania** a poskytovanie praktickej výučby priamo u zamestnávateľov.

Pre formuláciu vízie a návrh stratégie obce Kamenná Poruba je nevyhnutné brať do úvahy návrhy a smerovanie zapracované aj do ďalších dokumentov na národnej a regionálnej úrovni. Za všetky spomeňme aspoň Národnú stratégiu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (NSRR SR), ktorá bola aktualizovaná v máji 2014 (Uznesenie Vlády SR č. 222/2014) a aktuálne PHSR na úrovni Prešovského samosprávneho kraja, ktoré však v čase tvorby stratégie rozvoja obce ešte nebolo dokončené.

Aktualizácia národnej stratégie uvádza hlavné faktory rozvoja regiónov Slovenska, analyzuje regionálne disparity, predkladá prognózu hospodárskeho vývoja v regiónoch Slovenska. Hodnotí východiskový stav a predkladá princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach, na ktoré je potrebné - aj v súlade so stratégiou Európa 2020 - klásť v regionálnom rozvoji Slovenskej republiky hlavný dôraz.

Vízia obce Kamenná Poruba

V zmysle aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sa očakáva, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely. Počas realizácie aktualizovanej NSRR SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov.

Vízia regionálneho rozvoja Slovenska predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť, vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná nasledovne:

“Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.”

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja podľa aktualizovanej NSRR SR je stanovený nasledovný strategický cieľ: *“Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja”.*

Stanovenie vízie obce predstavuje želaný a očakávaný stav, ktorý si obec z dlhodobého hľadiska vytýčila na dosiahnutie. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických a tematických cieľov na obdobie nasledujúcich rokov.

Obec Kamenná Poruba má stanovenú nasledovnú víziu, ktorá vychádza tak z minulého obdobia ako aj očakávaní pre nasledujúce roky s dlhodobým výhľadom: *„Chceme aby v roku 2020 bola Kamenná Poruba:*

- bezpečnou, dobre hospodáriacou a vhodne riadenou obcou;*
- obcou aktívne podporujúcou rozvoj podnikania a kvalitnej infraštruktúry;*

- obcou chrániacou a zveľaďujúcou kultúrne i prírodné dedičstvo;
- obcou uvedomelých, sebavedomých a vzdelaných ľudí, s pozitívnym a aktívnym prístupom k činnostiam na rozvoj komunity;
- obcou vhodnou pre život obyvateľov (dostatočná ponuka práce, vhodné spojenia do najbližších centier, čistá a zdravá obec)".

Stratégia rozvoja obce Kamenná Poruba

Definovanie stratégie rozvoja obce Kamenná Poruba nadväzuje na výsledky analýz, vychádza z poznania komplexného vnútorného prostredia a potrieb obyvateľov obce. Do riešenia pomerne širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Zároveň vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri zabezpečení plánovaných zmien, ktorého dôležitým predpokladom je dobrá informovanosť kľúčových aktérov a ich spolupráca.

Osobitná pozornosť v stratégii je venovaná koordinácii rozvojových zámerov obce, ktoré budú cez schválené operačné programy spolufinancované zo zdrojov európskych fondov. Je spracovaná v súlade s už spomínanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá obsahuje nasledujúce prioritné oblasti:

PO 1 Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu

PO 2 Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva

PO 3 Štrukturálne zmeny

PO 4 Poznatkovo orientovaná ekonomika

PO 5 Ochrana a tvorba životného prostredia.

Tieto sú premietnuté do prioritných oblastí navrhovaných v stratégii rozvoja obce s prispôbením podmienkam úrovne samosprávy a tiež zlúčením PO 2 – PO 4 do jednej spoločnej prioritnej oblasti – Hospodárska politika.

Pre naplnenie vízie a na dosiahnutie cieľov si obec Kamenná Poruba stanovila tri nasledovné hlavné prioritné oblasti / politiky:

1. Sociálna politika – zahŕňa oblasť trhu práce, školstvo a vzdelávanie, sociálne služby a sociálnu infraštruktúru (sociálnu, bytovú a zdravotnícku), kultúru a šport, rozvoj a podporu partnerskej spolupráce.

2. Hospodárska politika – pozostáva z oblastí so zameraním na podnikateľské prostredie (podpora malého a stredného podnikania a pod.), na podporu remeselnej a poľnohospodárskej výroby, rozvoj cestovného ruchu, rozvoj dopravnej (miestne komunikácie, parkovacie miesta, chodníky, cyklopráva a pod.) a ostatnej technickej infraštruktúry (obecný rozhlas, kamerový systém, osvetlenie, verejné toalety a pod.), efektívna verejná správa, výskum a inovácie, kultúrny a kreatívny priemysel (ide o priemysel, ktorý pridáva výsledkom duševnej tvorivej činnosti hospodársku hodnotu, zahŕňa najmä umenie, podporu tradičných remesiel, folklóru a pod.)

3. Environmentálna politika – so zameraním na odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo (vodovod, kanalizácia, protipovodňové opatrenia, opatrenia vedúce k prevencii pred živelnými pohromami), na ochranu a tvorbu zložiek životného prostredia (ovzdušie, zeleň v obci, zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov a pod.), na ochranu krajiny a prírody.

Prostredníctvom týchto prioritných oblastí ďalej rozpracovaných do jednotlivých opatrení bude obec naplňať víziu rozvoja napĺňaním cieľov, vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov obce, pre konkurencieschopný hospodársky rozvoj a zvyšovanie kvality životného prostredia s rešpektovaním strategických cieľov Prešovského samosprávneho kraja.

Globálne ciele rozvoja obce Kamenná Poruba

Globálne ciele sú 3 a kopírujú počet a zameranie prioritných oblastí definovaných v rámci metodiky na spracovanie PHSR. Prioritnými oblasťami sú: 1. Prioritná oblasť – Hospodárska, 2. Prioritná oblasť – Sociálna a 3. Prioritná oblasť – Environmentálna. Každá z nich má priradený globálny cieľ, ktorý by sme chceli dosiahnuť do roku 2020:

1. Hospodárska - Rozvinutá ekonomika produkujúca ďalšie rozvojové impulzy;
2. Sociálna - Zabezpečené všetky verejné služby občanom;
3. Environmentálna - Kvalitné životné prostredie a aktivity obce a jej občanov zabezpečujúce pozitívne vplyvy na životné prostredie.

Špecifické ciele rozvoja obce Kamenná Poruba

Špecifických cieľov je celkovo 12, pričom sú rozdelené do jednotlivých prioritných oblastí – Hospodárska (5 cieľov), Sociálna (5) a Environmentálna (2). Sú to nasledovné:

- 1.1 Podpora súkromného podnikania
- 1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry a služieb pre turistov
- 1.3 Posilnenie kvality a možností formálneho i neformálneho vzdelávania
- 1.4 Rozvoj informatizácie a elektronizácie obce
- 1.5 Zlepšenie ekonomickej kondície obce
- 2.1 Zabezpečenie možností bývania pre všetky kategórie obyvateľov
- 2.2 Pokračovanie a zintenzívnenie komunitnej práce
- 2.3 Zabezpečenie adekvátnej starostlivosti o znevýhodnené skupiny obyvateľstva
- 2.4 Podpora a rozvoj ďalších oblastí občianskeho života
- 2.5 Prevencia kriminality a zabezpečenie ochrany osôb a majetku
- 3.1 Podpora aktivít a procesov pri zabezpečovaní ekologických funkcií územia
- 3.2 Podpora aktivít a procesov zlepšujúcich kvalitu životného prostredia.

Tematické ciele rozvoja obce Kamenná Poruba

Každý zo špecifických cieľov obsahuje minimálne jeden, maximálne tri tematické ciele spadajúce pod oblasť ktorú špecifikuje. Celkovo je pomenovaných 24 tematických cieľov, ktoré môžete nájsť vo formulári č. S 1.

Tab.: Hlavné ciele stratégie Európa 2020

Hlavné ciele stratégie Európa 2020	Súčasná situácia na Slovensku	Národný cieľ v NPR do roku 2020
Investovať 3% HDP EÚ do výskumu a vývoja (% HDP)	0,63% (2010)	1%
Zníženie emisií skleníkových plynov (SP) o 20% oproti úrovni roku 1990	-2% (emisie projektované do roku 2020 oproti roku 2005 +0% (emisie roku 2010 oproti roku 2005)	+13% (národný záväzný cieľ pre sektory mimo systému obchodovania s emisiami oproti

		roku 2005)
20% energie musí pochádzať z obnoviteľných zdrojov	9,8% (2010)	14%
Zvýšenie energetickej efektívnosti o 20% (zníženie spotreby energie o 368 Mtoe) pre EÚ 27	Neuplatňuje sa	Zníženie o 1,6 Mtoe
75% obyvateľstva vo veku 20-64 rokov by mala byť zamestnaná	65.1% (2011)	72%
Zníženie predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10% (obyvateľstvo vo veku od 18 do 24 rokov)	5% (2011)	6%
Aspoň 40% obyvateľstva vo veku 30-34 rokov s ukončeným vysokoškolským alebo rovnocenným vzdelaním	23.4% (2011)	40%
Znížiť počet osôb ohrozených chudobou alebo vylúčením v EÚ aspoň o 20 miliónov (referenčný rok 2008)	+ 1 000 (2011)	- 170 000

Zdroj: Stratégia Európa 2020

Časť C – Programová časť

Programová časť PHSR, ako tretia kapitola tohto dokumentu, podáva konkrétne popisy projektov či aktivít, ktoré sú navrhované pre obec Kamenná Poruba. Všetky návrhy uvedené v tabuľkovej časti (formulár č. P1) sú podrobnejšie popísané v jej textovej časti. V prípade najbližšie plánovaných aktivít, sú tieto zaradené aj do akčného plánu.

Jednotlivé navrhované projekty / aktivity je pre lepšiu informáciu potrebné bližšie popísať. Tento popis a zdôvodnenie potreby vychádza z práce pracovných skupín pre spracovanie PHSR a informácií z dotazníkových prieskumov a osobných stretnutí v Kamennej Porube.

Prioritná oblasť: Hospodárska

Projekt/Aktivita: 1.1.1 Vypracovanie Územno-plánovacej dokumentácie

Popis: V súčasnosti nie je platný žiaden Územný plán sídelného útvaru Kamenná Poruba. Územnoplánovacia dokumentácia je potrebná na prehodnotenie rozvojových zámerov obce; vytvorenie prostredia pre hospodársky, sociálny a investičný rozvoj; rozširovanie obce a vytváranie kvalitného prostredia pre občanov. Je nevyhnutné takúto dokumentáciu udržiavať aktualizovanú, aby dokázala reagovať na aktuálne potreby obce a jej obyvateľov.

Projekt/Aktivita: 1.1.2 Založenie obecného / sociálneho podniku

Popis: Sociálne podnikanie je na Slovensku ešte pomerne nerozvinuté a viazané skôr na podporu chránených dielní. Obec rieši situáciu dlhodobo nezamestnaných len prostredníctvom ich zapojenia do projektu aktívnych prác, kde je uplatnenie týchto ľudí limitované, tak finančne, ako i časovo. Obec chce zlepšiť životnú situáciu prioritne tým obyvateľom osady, ktorí sa v doterajších projektoch obce dobre osvedčili, a to ich zapojením do pracovného pomeru v novovytvorenom obecnom sociálnom podniku.

Predpokladom na realizáciu zámeru je potreba finančnej výpomoci na: 1.) spracovanie technickej projektovej dokumentácie prípadnej stavby – zariadenia; 2.) dokumentáciu pre majetkovo-právne vysporiadanie – geometrické plány; 3.) samotné majetkovo-právne vysporiadanie dotknutých pozemkov a 4.) realizáciu prípadnej výstavby objektu podľa schválenej projektovej dokumentácie.

V prípade možností a vhodných príležitostí na založenie takéhoto podniku, obec Kamenná Poruba založenie obecného / sociálneho podniku aktívne podporí. Výrazným realizačným predpokladom pre realizáciu tohto zámeru je postačujúci počet disponibilných zamestnancov z radov nielen marginalizovanej rómskej komunity, ale aj ostatných obyvateľov obce.

Táto forma umožní získanie pracovných návykov pre dlhodobo nezamestnaných a zlepšiť tak ich uplatniteľnosť na trhu práce; vytvorí pracovné miesta pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie; napomôže rozvinúť zručnosti zamestnancov a ich komunikáciu a vzájomnú spoluprácu pri praktických činnostiach; zlepši ekonomické podmienky v rodinách týchto občanov; obec získá skupinu ľudí uvedomujúcich si vlastnú zodpovednosť za svoj život a život svojej rodiny; pomôže aj aktivitám v obci napr. pri opravách obecného majetku alebo rozvoji infraštruktúry cestovného ruchu.

Projekt/Aktivita: 1.2.1 Rekonštrukcia Domu smútku

Popis: Ide o rekonštrukciu jestvujúceho Domu smútku, nachádzajúceho sa na obecnom cintoríne. Potreba finančnej výpomoci je na: 1.) spracovanie technickej projektovej dokumentácie a 2.) na realizáciu rekonštrukcie objektu podľa schválenej projektovej dokumentácie. V súčasnosti má objekt nevyhovujúci stavebno – technický stav. Cieľom je zabezpečiť vhodný objekt a priestor pre dôstojnú rozlúčku so zosnulými. Spolu s Domom smútku by bolo vhodné nezabudnúť na údržbu a prípadnú

rekonštrukciu oplatenia cintorína. Realizácia navrhovaných činností prispeje k skvalitneniu služieb pre občanov obce a úpravu dôstojného miesta posledného odpočinku.

Projekt/Aktivita: 1.3.1 Rekonštrukcia turisticky atraktívnych nehnuteľností

Popis: V obci a jej okolí je niekoľko turisticky atraktívnych nehnuteľností, či už vo vlastníctve cirkví alebo súkromných osôb. Pre rozvoj turistickej atraktivity by bolo vhodné uvažovať nad ich efektívnym využitím, čo vo väčšine prípadov znamená ich rekonštrukciu a propagáciu. V prípade kultúrnej pamiatky je nevyhnutné konzultovať rekonštrukcie s Krajským pamiatkovým úradom. V prípade, že nehnuteľnosť nie je majetkom obce, bolo by vhodné konzultovať s majiteľmi ich rekonštrukciu a napomáhať aj v ich komunikácii s úradmi. Dlhodobým prínosom tejto aktivity by malo byť vybudovanie kompletnej turistickej infraštruktúry v spolupráci s okolitými sídlami.

Projekt/Aktivita: 1.3.2 Podporovať vznik a prevádzku turistickej infraštruktúry pre poskytovanie komplexných služieb

Popis: Okrem vyššie uvedených aktivít je nevyhnutné myslieť aj na podporu a rozvoj ďalších prvkov turistickej infraštruktúry, ktoré môžu obec zatraktívniť tak, že návštevník bude mať záujem sa opätovne vrátiť. Opätovne je potrebné aj pri týchto aktivitách úzko spolupracovať s regionálnymi či krajskými združeniami na podporu cestovného ruchu.

Projekt/Aktivita: 1.4.1 Vytvorenie a správa turistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí

Popis: V súčasnosti je v obci len málo aktivít podporujúcich turistiku. Príležitosť je napr. v aktívnej spolupráci s podnikateľmi, kedy by bolo vhodné uvažovať nad zatraktívnením súčasných, príp. vytvorením nových turistických či náučných chodníkov. Ako súčasť náučných trás, resp. cyklotrás by bolo vhodné začleniť aj oddychové zóny, ktoré by bolo dobré prepojiť so službami pre turistov. Oddychové zóny sú chápané ako altánky, lavičky, ohniská, lanové dráhy – pre turistov, cyklistov, rodinné výlety. Táto aktivita má viesť k vytvoreniu miest oddychu, aj ako základu pre prímestskú rekreáciu obyvateľov mesta Vranov nad Topľou.

Projekt/Aktivita: 1.4.2 Vytvoriť zázemie a podmienky pre rozvoj agroturistiky

Popis: V súčasnosti najvýznamnejším subjektom, pôsobiacim v oblasti pôdohospodárstva, v katastrálnom území obce je Poľnohospodárske družstvo Kamenná Poruba zamerané na pestovanie jadrového a kôstkového ovocia. Podhorie Slanských vrchov má prirodzené predpoklady aj na rozvoj tohto typu turistiky. Do budúcnosti by bolo vhodné využiť možnosti na agroturistiku v spolupráci s inými podnikateľskými subjektmi v blízkych mestách alebo okolitých obciach.

Projekt/Aktivita: 1.4.3 Aktívne zapájanie sa do projektov a komunikácie za účelom spolupráce všetkých subjektov oblasti Vranov nad Topľou a okolie v cestovnom ruchu

1.4.4 Vytvárať nové komplexné produkty CR využívajúc prírodné danosti a históriu územia

Popis: Okrem vyššie spomínaných aktivít v oblasti cestovného ruchu je nevyhnutné rozvíjať aj už existujúce projekty a činnosti v rámci rôznych združení podporujúcich cestovný ruch. Bude potrebné podporovať hlavne spoluprácu s ďalšími členmi, pričom ideálne bude zamerať sa na komplexné produkty cestovného ruchu, ktorých by bola Kamenná Poruba súčasťou.

Projekt/Aktivita: 1.5.1 Výstavba plnoorganizovanej Základnej školy

Popis: Ide o vybudovanie nových objektov v areáli Základnej školy pre 1. až 4. ročník. Potreba finančnej výpomoci je nevyhnutná na realizáciu výstavby objektov podľa schválenej projektovej dokumentácie. V súčasnosti zriaďovateľovi školy chýbajú priestory pre plnoorganizovanú základnú školu. V obci sa nachádza iba Základná škola pre 1. až 4. ročník, pričom žiaci druhého stupňa sú nútení dochádzať do základných škôl v okresnom meste Vranov nad Topľou. Vybudovaním plánovaných objektov, sa v obci vytvoria možnosti pre navštevovanie základnej školy v mieste

trvalého bydliska, odstránenie dvojsmennej prevádzky zlepšenie kvality vyučovacieho procesu v Základnej škole, zlepšenie pracovného prostredia, zvýšenie kvality života v obci.

Projekt/Aktivita: 1.5.2 Rekonštrukcia pôvodnej alt. výstavba novej Materskej školy

Popis: Ide o rozšírenie existujúcich priestorov jestvujúceho objektu Materskej školy, prípadne výstavbu nového objektu Materskej školy s celkovou kapacitou 80 detí. Výstavba novej MŠ zabezpečujúcej predškolské vzdelávanie aj pre deti z osady by spolu s TSP pomohla týmto deťom. Súčasťou tejto investície je aj obstaranie jej vnútorného vybavenia a zariadenia.

Cieľom je podpora pracujúcich rodičov ponukou možností predškolského formálneho vzdelávania pre všetky deti, pričom je predpoklad zlepšenia ich výsledkov aj na ZŠ a v iných komunitných aktivitách, posilnenie predškolskej výchovy v obci, zlepšenie kvality vzdelávacieho procesu a rovnako zlepšenie kvality pracovného prostredia.

Projekt/Aktivita: 1.5.3 Výstavba telocvične v objekte Základnej školy pre 1. až 4. ročník

Popis: Ide o výstavbu novej telocvične, ktorá sa uskutoční iba v prípade výstavby plnoorganizovanej základnej školy. Súčasťou tejto investície je aj obstaranie jej vnútorného vybavenia a zariadenia. V súčasnosti telocvična v Základnej škole chýba; pričom je potrebné tento problém urýchlene riešiť, pretože hodiny telesnej výchovy musia prebiehať na chodbách alebo vo vonkajšom areáli školy. Výstavba telocvične sa uskutoční iba v prípade výstavby plnoorganizovanej základnej školy. Navrhovaná výstavba prispeje k zlepšeniu kvality výučby telesnej výchovy, zvýšeniu bezpečnosti na vyučovacích hodinách, získaniu vhodných nových priestorov na mimoškolskú činnosť, lepšej propagácii pohybových aktivít a rovnako i podpore športu a komunitného rozvoja v obci.

Projekt/Aktivita: 1.5.4 Zriadenie Centra voľného času

Popis: Centrum voľného času v súčasnosti nie je zriadené. Ako optimálne riešenie do budúcnosti sa ukazuje jeho zriadenie v objekte Základnej školy v priestoroch existujúceho Komunitného centra a vzájomné koordinované fungovanie oboch inštitúcií. Cieľom je vyplnenie voľného času detí a mládeže zmysluplnou činnosťou tak, aby sa tento stal priestorom pre ich rozvoj, možnosť zábavy i poučenia a uspokojenie túžby uplatniť sa.

Projekt/Aktivita: 1.5.5 Pokračovanie v podpore vytvárania miest pre asistentov učiteľa a ich činností v MŠ a ZŠ

Popis: Aktuálne je v Materskej škole vytvorená 1 pozícia asistenta učiteľa a na Základnej škole pre 1. až 4. ročník 2 takéto pozície. Počas riešeného obdobia bude snaha o udržanie a prípadné zvýšenie počtu asistentov učiteľa. Cieľom je skvalitnenie výučby, možnosť venovať sa rozvoju kompetencií všetkých žiakov aj v rôznorodej skupine v rámci jednej triedy, podpora inkluzívneho vzdelávania a desegregácie.

Projekt/Aktivita: 1.5.6 Podpora spolupráce so Združenou školou Sečovce

Popis: V obci zároveň vyvíja svoje aktivity Spojená škola, pričom v rámci nej fungujúca Stredná odborná škola pripravuje žiakov v štvorročných i trojročných študijných odboroch, pričom dospelým obyvateľom obce ponúka možnosť ukončiť základnú školskú dochádzku a prípadne i získať výučný list v niektorom zo študijných odborov. Obec bude túto spoluprácu aktívne podporovať i v budúcnosti. Cieľom je zvýšenie kvalifikácie a tým lepšia uplatniteľnosť absolventov na trhu práce.

Projekt/Aktivita: 1.6.1 Podporovať záujmové združenia poskytujúce neformálne vzdelávanie

Popis: Neformálne vzdelávanie je akákoľvek organizovaná forma vzdelávania detí, mládeže a dospelých mimo oficiálnych systémov vzdelávania (návšteva vyučovania v materskej škole či základnej škole). Hlavne pri práci so znevýhodnenými skupinami a MRK je takáto forma nevyhnutnou súčasťou dlhodobej práce, ktorej sa venujú viaceré organizácie. Často dokážu inovatívnymi formami výučby vyplniť deťom a mládeži ich voľný čas a tak ich vzdelávať. Záujmom obce by mal byť aj rozvoj

takejto formy vzdelávania, t.j. podpora záujmových združení, ktoré ju poskytujú alebo môžu poskytovať.

Projekt/Aktivita: 1.7.1 Zvýšenie počtu služieb OcÚ poskytovaných občanom elektronicky

Popis: V dnešnej dobe plnej inovácií a čoraz vyššieho využívania informačno-komunikačných technológií je nevyhnutné aby aj obec Kamenná Poruba neustále rozširovala svoju ponuku elektronických služieb pre obyvateľov. Niektoré sú v určitej základnej forme ponúkané aj dnes ale v tejto oblasti je potrebná a vyžadovaná neustála inovácia. Hlavným cieľom je sprístupniť poskytovanie elektronických služieb občanom na úrovni miestnej samosprávy a zároveň zabezpečiť výkon verejnej moci elektronicky v súlade so zákonom č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente.

Projekt/Aktivita: 1.8.1 Zapojenie sa do projektov elektronizácie služieb samosprávy (napr. Dátové centrum obcí a miest)

1.8.2 Zabezpečiť školenia zamestnancov OcÚ a podriadených organizácii pre prácu s informačnými technológiami

Popis: Aktuálne sú hlavne vďaka prostriedkom Európskeho fondu regionálneho rozvoja prístupné viaceré národné projekty a rôzne aplikácie, ktorých cieľom je uľahčiť mestám a obciam správu IT infraštruktúry, agendy a zefektívnenie poskytovania služieb občanom. Z viacerých príkladov je možné spomenúť napr. portál Digitálne mesto a projekt Dátové centrum obcí a miest. Obec Kamenná Poruba by si mala zhodnotiť možnosti, prínosy a celkový efekt zapojenia a využitia týchto možností v rámci svojej agendy informačných technológií.

Aktuálne sa dá konštatovať, že obec podniká kroky za účelom naplnenia ustanovení Zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci z 1. 11. 2013 - zákon o e-governmente. Aplikovaním všetkých ustanovení zákona sa dosiahne zefektívnenie práce verejnej správy a zvýšenie spokojnosti občanov s jej fungovaním na miestnej úrovni; zmena súčasného stavu poskytovania služieb samospráv na úroveň výrazne znižujúcu administratívnu záťaž občana, podnikateľa a samospráv, vrátane pracovníkov vykonávajúcich jednotlivé úkony a zároveň využitie pre agendu originálnych kompetencií obcí a miest.

S vyššie uvedeným súvisí aj nutnosť pravidelných školení zamestnancov OcÚ pre prácu s novým softvérom a novými službami. Pre maximalizáciu efektívneho využitia ich potenciálu je potrebné mať aj ľudí, ktorí dokážu služby ovládať a zabezpečiť aj zastupiteľnosť v prípade potreby.

Projekt/Aktivita: 1.8.3 Zabezpečenie "mapovej služby" obce pre zamestnancov aj obyvateľov obce

Popis: Medzi najinovatívnejšie možnosti v rámci elektronických služieb nepochybne patrí tzv. mapová služba, ktorá poskytuje širokospektrálne možnosti práce s informáciami na priestorovom podklade. Dajú sa takto postupne vytvoriť mnohé agendy (napr. správa miestnych daní a poplatkov, správa budov a zelene, správa odpadového hospodárstva, ...) alebo napomáhať zefektívneniu existujúcich (napr. pomoc pri činnosti stavebného úradu, matriky, nahlasovanie porúch,...). Obec už takúto službu ponúka, je však potrebné dbať na jej pravidelnú aktualizáciu, inováciu a hlavne zjednodušovanie užívateľského prostredia.

Projekt/Aktivita: 1.9.1 Modernizácia výpočtovej a kancelárskej techniky na OcÚ

Popis: Aj výpočtovú, kancelársku a technickú infraštruktúru informačných technológií je potrebné udržiavať a neustále inovovať. Aktuálne evidujeme na OcÚ vekovo staršie vybavenie, ktoré často svojou kapacitou nemusí postačovať súčasným požiadavkám. Táto časť by si vyžadovala vykonanie určitej formy pasportizácie s určením na ktorej pozícii je nevyhnutné aké zariadenie, aby neboli zbytočne nakupované výkonné zariadenia pre pozíciu, ktorá napr. pracuje výlučne s textovými a tabuľkovými editormi a naopak.

Projekt/Aktivita: 1.9.2 Zabezpečenie prevádzky verejnej Wi-Fi siete v centre obce

Popis: V rámci služby občanom a návštevníkom obce by bolo vhodné zabezpečiť prevádzku verejnej internetovej Wi-Fi siete, ktorá by bola dostupná min. na všetkých exponovaných verejných miestach.

Projekt/Aktivita: 1.10.1 Konsolidácia výdavkov obce

Popis: Konsolidácia výdavkov sa týka všetkých kapitol rozpočtu a je určite jedným z hlavných cieľov vedenia obce aj do nasledujúcich období. Celková suma dlhu obce k 31.12.2014 predstavovala 6,60%. Obec má s nižším dlhom väčšie predpoklady na rozvoj.

Projekt/Aktivita: 1.10.2 Odpredaj prebytočného majetku

Popis: Jednou z možností ako znížiť výdavky je aj predaj nehnuteľného či hnuteľného majetku obce. Obec Kamenná Poruba v súčasnosti nedisponuje veľkým nehnuteľným majetkom, ale do budúcnosti je potrebné v nevyhnutných prípadoch počítať aj s takýmito možnosťami konsolidácie rozpočtu.

Projekt/Aktivita: 1.11.1 Realizácia opatrení na zvýšenie príjmov obce prostredníctvom zlepšeného výberu miestnych daní a poplatkov

Popis: Zvýšenie príjmov je minimálne rovnako dôležité ako znižovanie výdavkov. Jedným z opatrení je napr. aj zvýšenie vymožitelnosti miestnych daní a poplatkov alebo zvýšenie príjmov, ktoré by pokryli nevyhnutné výdavky. Z celkového pohľadu hospodárenia samospráv na Slovensku je citeľné výrazné zlepšenie hospodárenia, ktoré bude do ďalších rokov podporené zvýšením percenta odvádzaného do rozpočtu samospráv zo štátneho rozpočtu na 70 %.

Projekt/Aktivita: 1.11.2 Podpora konania trhov v obci

Popis: Z dôvodu zvýšenia príjmov do obecného rozpočtu a aj z dôvodu ponuky takýchto spoločenských aktivít pre občanov obce, by bolo vhodné aj v budúcnosti uvažovať nad podporou a organizovaním trhov a jarmokov aj priamo v obci Kamenná Poruba. Do budúcnosti je možné aj vytvorenie miesta, kde by miestni producenti mohli ponúkať svoju produkciu. Realizáciou tejto aktivity je predpoklad zvýšenia kvality poskytovaných služieb pre občanov a rozvoj súkromného podnikania a obchodu v regióne.

Prioritná oblasť: Sociálna**Projekt/Aktivita: 2.1.1 Výstavba nájomných bytov nízkeho štandardu**

Popis: V súčasnosti býva na území rómskej osady veľmi vysoký počet obyvateľov sústredených na plošne veľmi malom území, najčastejšie v chatrčiach a zlých sociálnych a hygienických podmienkach. Jedná sa o finančnú podporu za účelom spracovania geometrických plánov, znaleckých posudkov a majetkovo-právneho vysporiadania vhodných pozemkov do majetku obce a finančnú výpomoc na prípravu a realizáciu technickej infraštruktúry.

Cieľom je zabezpečiť možnosť dôstojného bývania pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva, ktoré nie je schopné si zaistiť vyhovujúce bývanie, pričom zabezpečenie vhodných podmienok na bývanie napomôže ďalšej vzdelávacej a komunitnej práci a je nevyhnutným predpokladom na úspešnú prácu v komunite.

Projekt/Aktivita: 2.2.1 Zabezpečenie pozemkov, infraštruktúry a sietí pre možnosti IBV v určených lokalitách**2.2.2 Výstavba nových bytových domov I. a II. kategórie**

Popis: Ide o vyčlenenie a prípravu území pre realizáciu IBV so zabezpečením prístupu k inžinierskym sieťam. Obec Kamenná Poruba má k dispozícii cca 20 vhodných pozemkov pre realizáciu IBV, na týchto však nie je vybudovaná potrebná technická infraštruktúra. V obci evidujú viaceré žiadosti o výstavbu. Išlo by hlavne o finančnú podporu za účelom spracovania geometrických plánov, znaleckých posudkov, majetkovo-právneho vysporiadania vhodných pozemkov do majetku obce

a prípravu a realizáciu technickej infraštruktúry. Bez pripravených pozemkov nie je možný žiadny rozvoj obce a samozrejme, ani rómskej osady.

V súčasnosti obec vlastní nájomné bytové domy, ich kapacita však nie je dostatočná. Na základe prijatých žiadostí na výstavbu rodinného domu, alebo o bývanie v bytovom dome, tiež na získanie a udržanie zamestnancov obce, alebo zariadení, ktorých je obec zriaďovateľom, sa ukazuje vhodná forma výstavby nájomných bytových domov. Jedná sa o finančnú podporu za účelom spracovania geometrických plánov, znaleckých posudkov a majetkovo-právneho vysporiadania vhodných pozemkov do majetku obce a finančnú výpomoc na prípravu a realizáciu technickej infraštruktúry.

Cieľom je rozvoj obce, zabezpečenie potrebného životného priestoru pre súčasný počet obyvateľov, ako aj pre ich plánovaný nárast, udržanie mladých perspektívnych obyvateľov v obci, zabezpečenie kvality bývania a celkového rozvoja obce.

Projekt/Aktivita: 2.3.1 Pokračovanie v zabezpečovaní terénnej sociálnej práce v rómskej komunite a jej rozšírenie podľa potrieb aj na iné znevýhodnené skupiny obyvateľstva

2.3.2 Zabezpečenie terénneho zdravotného asistenta a vytvorenie podmienok pre jeho prácu

Popis: Obec má záujem zapojiť do nových národných projektov aj v oblasti terénnej sociálnej práce a zdravotnej asistencie s využitím ľudí priamo z miestnej komunity. V súčasnosti pôsobí v obci 1 terénny sociálny pracovník plus 1 asistentka terénneho sociálneho pracovníka, ktorí sú zamestnancami Obecného úradu. pričom súčasný stav v obci možno charakterizovať ako veľmi nepriaznivý. Potrebné je vzdelávanie vo všetkých oblastiach (napr. jazyk, zdravotná osveta, finančná gramotnosť, ekologická gramotnosť, digitálna gramotnosť,...) vo všetkých vekových skupinách ako celoživotné vzdelávanie (od predškolskej výchovy až po kurzy pre dôchodcov). Pre obyvateľov v produktívnom veku by sa mohli ponúkať rôzne praktické kurzy (napr. aj v spolupráci s miestnymi poľnohospodármi).

Nevyhnutné je pravidelné zabezpečovanie dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie; nevyhnutná je aj zdravotná prevencia a osveta hlavne v rámci terénnej sociálnej práce. V obci pôsobí terénny zdravotný asistent, ktorého úlohou je pozývanie detí na pravidelné očkovanie a preventívne prehliadky, objednávanie detí i dospelých na odborné vyšetrenia, spolupráca s miestnou s materskou i základnou školou a uskutočňovanie prednášok o zdravej výžive a osobnej hygiene.

Cieľom je dosiahnuť zlepšenie celkovej situácie komunity, pričom prostredníctvom vzdelávania by bola jednoduchšia práca a komunikácia vo všetkých ostatných oblastiach; rovnako skvalitnenie práce v rámci komunity, zabezpečenie asistencie pri dochádzke detí do predškolských a školských zariadení, zvýšenie úrovne života a zdravotnej prevencie v komunite i zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

Projekt/Aktivita: 2.4.1 Podpora činnosti Komunitného centra v obci

Popis: Išlo by o podporu aktívnej činnosti súčasného Komunitného centra a rovnako i zriadenie objektu komunitného centra i v samotnej rómskej osade, ktorá je v značnej vzdialenosti, cca 2 km, od samotnej obce. Obci chýbajú priestory pre výkon komunitnej, terénnej sociálnej práce i priestory pre realizáciu rôznych spoločenských aktivít pre dotknutú skupinu obyvateľov. Cieľom je realizácia aktivít na zvyšovanie osvety medzi rómskymi obyvateľmi v spoločenskej oblasti, možnosť výchovy k hygienickým návykom, zníženie chorobnosti, možnosť stretávania sa za účelom vzdelávania, kultúry, vytvorenie priestoru pre prácu detského lekára. Vytvorí sa predpoklady na zlepšenie života obyvateľov nielen zo sociálne znevýhodneného prostredia, ale celej komunity. Prostredníctvom realizácie tohto zámeru sa dosiahne aj predchádzanie, prípadne riešenie problémov, akými sú napr. alkoholizmus, záškoláctvo, nízka športová a telesná aktivita detí a mládeže, vylúčenie niektorých skupín obyvateľstva z masových aktivít. Zároveň je cieľom zabezpečiť vzdelávanie, klubovú činnosť, celoživotné vzdelávanie, špecializované sociálne poradenstvo a i.

Projekt/Aktivita: 2.4.2 Spracovanie Plánu rozvoja komunitných služieb

Popis: V súčasnosti absentuje komunitný plán, ktorý by pokrýval všetky kategórie obyvateľstva a preto by bolo vhodné, aby si obec v rámci svojich interných kapacít (resp. využívajúc externé zdroje) zabezpečila spracovanie takéhoto dokumentu. Služiť by mal na skvalitnenie a zefektívnenie prístupu obce k riešeniu problémov špecifických skupín obyvateľstva (napr. marginalizované komunity, dôchodcovia, mládež, pracujúci, športovní nadšenci, hendikepovaní); zabezpečenie koordinácie športových a kultúrnych aktivít + zabezpečenie dlhodobejšieho plánovania a realizácie týchto činností.

Projekt/Aktivita: 2.4.3 Podpora činnosti a aktivít dobrovoľného hasičského zboru Kamenná Poruba

Popis: Obec by mala byť aj v budúcnosti nápomocná pri činnosti dobrovoľného hasičského zboru. Cieľom je ochrana osôb a majetku, prevencia pred vznikom požiarov a pomoc obyvateľom v núdzi či pri prírodných katastrofách.

Projekt/Aktivita: 2.4.4 Podpora verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Popis: Každý poskytovateľ sociálnych služieb prináša skvalitnenie života obyvateľov, ktorí sú ich prijímateľmi. Cieľom je zlepšenie a skvalitnenie ponuky sociálnych služieb poskytovaných verejnými i neverejnými poskytovateľmi týchto služieb v obci Kamenná Poruba.

Projekt/Aktivita: 2.5.1 Zriadenie vhodných priestorov na stretávanie sa dôchodcov

Popis: V súčasnosti prebieha stretávanie dôchodcov v Klube dôchodcov, pričom v budúcnosti je potrebné zriadiť nové, vyhovujúce priestory na ich stretávanie. Realizáciou týchto aktivít by bolo možné ponúknuť kvalitnejšie služby pre občanov obce vo vyššom veku s možnosťou aktívneho trávenia dôchodku; zabezpečiť dôstojné zaobchádzanie a dostatočné stravovanie a opateru aj pre tých, o ktorých sa nemá kto postarať; dosiahlo by sa aj aktivizovanie tejto skupiny obyvateľstva a jej zapojenie do iných komunitných aktivít.

Projekt/Aktivita: 2.6.1 Zabezpečenie bezbariérového pohybu a prístupu do verejných budov v obci

Popis: Aktivita sa týka všetkých verejných priestorov v obci. Z dlhodobého hľadiska je potrebné vybaviť takýmto prístupom všetky verejné inštitúcie a priestranstvá. Pri akejkoľvek rekonštrukcii či výstavbe v týchto priestoroch je teda nevyhnutné dbať na možnosť bezbariérového prístupu. Účelom je sprístupnenie verejného, kultúrneho a sociálneho života aj pre občanov s telesným postihnutím.

Projekt/Aktivita: 2.6.2 Podpora záujmových združení zaoberajúcich sa prácou s telesne a duševne postihnutými osobami

Popis: V prípade pôsobenia takto zameraných združení v obci bude žiaduce, v rámci možností, podporovať všetky záujmové združenia vykonávajúce aktivity pri práci s telesne a duševne postihnutými osobami a vytvárať im materiálne, priestorové či finančné podmienky na prácu.

Projekt/Aktivita: 2.7.1 Vybudovanie šatní v areáli futbalového ihriska

Popis: Ide o výstavbu nových šatní v areáli futbalového ihriska, ktoré v súčasnosti úplne chýbajú. Cieľom je vytvorenie vhodných podmienok pre miestny futbalový klub i športové vyžitie obyvateľov obce.

Projekt/Aktivita: 2.7.2 Vybudovanie multifunkčného športového ihriska v rómskej osade

Popis: Išlo by o zriadenie multifunkčného športového ihriska pre deti a mládež priamo v rómskej osade, na vhodnom pozemku. V rómskej osade, nachádzajúcej sa v značnej vzdialenosti cca 2 km od obce, sa v súčasnosti nenachádza žiadne športovisko. Jedná sa o získanie finančnej pomoci na majetkovo-právne vysporiadanie pozemku, prípravu projektovej dokumentácie a vybudovanie multifunkčného športového ihriska s technickým zázemím priamo v osade. Cieľom je vytvorenie

podmienok vhodných na aktívne športové vyžitie rómskych detí a mládeže, vhodné trávenie voľného času a utuženie rodinných i medziľudských vzťahov obyvateľov osady.

Projekt/Aktivita: 2.7.3 Vybudovanie cyklotrasy vedúcej cez katastrálne územie obce

Popis: V obci sa v súčasnosti nenachádza žiaden cyklistický chodník či už so spevneným povrchom, alebo nespevnený, vhodný na športové vyžitie. Na základe toho času už spracováanej projektovej dokumentácie uvedenej stavby sa jedná o získanie finančnej výpomoci na: spracovanie technickej dokumentácie cyklotrasy v katastrálnom území Kamenná Poruba; dokumentácie na majetkovo-právne vysporiadanie – geometrické plány; na samotné majetkovo-právne vysporiadanie dotknutých pozemkov pod trasou cyklotrasy a na realizáciu výstavby samotnej stavby podľa schválenej projektovej dokumentácie. Cieľom je vytvorenie podmienok pre športovú cyklistiku i cykloturistiku všetkých vekových kategórií obyvateľov; vytvorenie podmienok pre dopravnú výchovu školopovinných detí a mládeže; vytvorenie podmienok pre utužovanie rodinných vzťahov; vytvorenie podmienok pre výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany krajiny a životného prostredia.

Projekt/Aktivita: 2.7.4 Rekonštrukcia existujúcich a výstavba nových multifunkčných športových plôch

2.7.5 Využiť areál novovybudovanej plnoorganizovanej Základnej školy na výstavbu športovísk pre deti a mládež

Popis: V obci sa nachádza 1 multifunkčné ihrisko, je nevyhnutné dbať na jeho údržbu a rekonštrukciu. V budúcnosti tiež môže byť koncepcia športovísk v obci doplnená o nové jednotky, pričom sa bude preferovať multifunkčnosť využitia akejkoľvek športovej plochy, ktoré je možné umiestniť napr. v areáli novovybudovanej plnoorganizovanej Základnej školy. Cieľom je zvýšenie počtu športovísk a možností športového vyžitia v obci ako prostriedok na aktívne využívanie voľného času detí, mládeže i dospelých.

Projekt/Aktivita: 2.7.6 Podpora aktivít športových klubov a združení

Popis: Obec Kamenná Poruba bude aj v budúcnosti, v rámci svojich možností (personálne, priestorové, materiálne, finančné), podporovať všetky športové kluby a združenia, ktorých činnosť bude prispievať k realizácii pohybových aktivít pre obyvateľov obce.

Projekt/Aktivita: 2.8.1 Zabezpečenie starostlivosti o kultúrno-spoločenské priestory

Popis: Obyvateľom obce Kamenná Poruba je na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí k dispozícii rekonštruovaný Kultúrny dom s priestranou sálou. V nasledujúcom období je potrebné zabezpečiť adekvátnu údržbu príp. nevyhnutné opravy. Realizáciou by prišlo ku skvalitneniu a zvýšeniu počtu kultúrnych podujatí v obci i regióne.

Projekt/Aktivita: 2.8.2 Podpora aktivít organizácií pôsobiach v oblasti kultúry

Popis: Obec Kamenná Poruba bude aj v budúcnosti, v rámci svojich možností (personálne, priestorové, materiálne, finančné), podporovať všetky organizácie a združenia, ktorých činnosť bude prispievať k realizácii kultúrnych aktivít pre obyvateľov obce. Obec bude zároveň podporovať súčasné (Dni obce, Deň matiek) i obnovené (stavenie májov, obecný futbalový turnaj) kultúrne a spoločenské podujatia.

Projekt/Aktivita: 2.9.1 Podpora činnosti obecných hliadok

Popis: V súčasnosti je v obci zriadená rómska obecná hliadka s celkovým počtom 6 členov, pričom by bolo vhodné zvýšiť počet jej členov na 8. Činnosť obecnej hliadky má zmysel, jej členovia pomáhajú udržiavať zásady občianskeho spolunažívania a nočný klud v rómskej osade, pomáhajú žiakom pri prechode cez cestu v čase príchodu do a odchodu zo školy a predovšetkým sú aktívnou pomocou v súčinnosti s príslušníkmi štátnej polície. Obec potrebuje zabezpečiť jej trvalú udržateľnosť. Cieľom

je zlepšenie spolunažívania obyvateľov v osade a zlepšenie vzťahov medzi obyvateľmi obce navzájom, zvýšenie bezpečnosti a ochrany majetku v obci.

Projekt/Aktivita: 2.9.2 Dobudovanie kamerového zabezpečovacieho systému v obci

Popis: Ide o dobudovanie jestvujúceho zabezpečovacieho kamerového systému – 5 kusov kamier v obci, a to v rozsahu potrebnom na preventívnu a priamu ochranu majetku obce i na zabezpečenie a ochranu verejného poriadku. Rozsah kamier, ich technické parametre, počet atď. určí spracovaný projekt. Realizácia teda bude v rozsahu podľa potreby na zastavanom území obce. Cieľom bude zvýšenie bezpečnosti pohybu občanov a návštevníkov obce; zvýšenie ochrany majetku obce a jej obyvateľov; zabezpečenie a ochrana verejného poriadku.

Prioritná oblasť: Environmentálna

Projekt/Aktivita: 3.1.1 Skvalitnenie a dobudovanie protipovodňovej ochrany obce

Popis: V rámci prebiehajúcich klimatických zmien, ako aj skúseností obce za posledné obdobie, by ako prvý krok bolo vhodné naplánovať a realizovať celkový systém vodozádržných opatrení v krajine. Až následne, v prípade potreby, by bolo potrebné naplánovať, odkonzultovať, skvalitniť či dobudovať protipovodňovú ochranu, či upraviť toky na vybraných miestach.

Protipovodňová ochrana územia obce – ide prakticky o terénne úpravy a výsadbu verejnej zelene s protieróznymi a ekostabilizačnými opatreniami a nevyhnutnú reguláciu vodných tokov pretekajúcich cez zastavané územie obce. Potreba finančnej výpomoci je na: spracovanie technickej projektovej dokumentácie a na samotné majetkovo-právne vysporiadanie dotknutých pozemkov na realizáciu projektu podľa schválenej PD. Cieľom je: zmena využitia a urbanizácie dotknutého územia so zameraním na protierózne opatrenia s využitím aj na oddychovú a športovo-relaxačnú činnosť obyvateľov; zabránenie škodám na majetku občanov i obce a zmiernenie následkov nepredvídanej zrážkovej činnosti v katastrálnom území obce; odstránenie finančných nákladov na opakované odstraňovanie následkov povodní z prostriedkov obce i štátneho rozpočtu.

Projekt/Aktivita: 3.1.2 Osveta v problematike životného prostredia

Popis: Zameranie hlavne na predškolské a školské zariadenia či web stránku obce. V súčasnosti sa osвета už čiastočne realizuje, no do budúcnosti by bola vítaná väčšia propagácia. Cieľom je zvyšovanie povedomia, hlavne detí a mládeže, v oblasti ochrany životného prostredia a jeho zložiek ako prírody a krajiny, ovzdušia, vody a i.

Projekt/Aktivita: 3.1.3 Podpora plánovania a realizácie vodozádržných opatrení v krajine

Popis: vid' bod 3.1.1

Projekt/Aktivita: 3.2.1 Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie oddychových zón a obnova verejnej zelene

Popis: Z časti sú už zrealizované úpravy verejných priestorov v centre obce. Zámerom je pokračovať v revitalizácii ďalších území. Obec v rámci svojich finančných možností a aktuálnych výziev má záujem o revitalizáciu všetkých verejných priestranstiev v obci. Cieľom je vytváranie kvalitného prostredia pre občana, rozširovanie plôch oddychu a zlepšovanie zdravotnej kondície obyvateľstva.

Projekt/Aktivita: 3.3.1 Zabezpečenie likvidácie čiernych skládok odpadu

Popis: Obec priebežne rieši odstraňovanie čiernych skládok odpadu, ktorých existencia je prakticky permanentná, aj po ich likvidácii vznikajú na rovnakých miestach ďalšie. Tieto majú výrazne nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Ich odstránením sa prispeje ku kvalitnejšiemu životnému prostrediu, čistejšej a atraktívnejšej obci tak pre obyvateľov ako aj návštevníkov.

Projekt/Aktivita: 3.3.2 Podpora a realizácia osvetly a propagácie vhodnosti separovania a recyklácie odpadov vo všetkých kategóriách obyvateľstva

Popis: V záujme naplnenia všetkých záväzných ukazovateľov v oblasti odpadového hospodárstva, triedenia odpadov, recyklácie a obehového hospodárstva je nevyhnutné zabezpečovať aj osvetlu i propagáciu realizovaných opatrení a to vo všetkých skupinách obyvateľstva.

Projekt/Aktivita: 3.4.1 Obnova miestnych komunikácií

Popis: Miestne komunikácie sú veľmi dôležitým líniovým prvkom štruktúry sídla. Ich udržiavanie vo vhodnom technickom stave je základom pre bezpečný pohyb a presun obyvateľstva i návštevníkov. V súčasnosti je na viacerých úsekoch havarijný stav povrchov komunikácií s chýbajúcim technickým vybavením.

V obci na viacerých úsekoch chýbajú chodníky pre peších, pričom zhustená doprava sťažuje pohyb predovšetkým pre starších občanov. Prioritou pri obnove budú hlavne úseky s najvyššou intenzitou dopravy.

V súčasnosti sú vybudované miestne komunikácie v čiastočne vyhovujúcej kvalite. Dobudovaním chodníkov dôjde ku komfortnejšiemu a bezpečnejšiemu bývaniu obyvateľov v obci. Cieľom je aj skvalitnenie automobilovej i pešej dopravy, zvýšenie bezpečnosti a kvality života obyvateľov obce.

Projekt/Aktivita: 3.4.2 Zabezpečenie technickej vybavenosti a výstavby vhodnej infraštruktúry v osade

Popis: Jedná sa o realizáciu technickej infraštruktúry (voda, elektrická energia, komunikácie, kanalizácia, osvetlenie atď.) pre plánované objekty a to priamo vo vyčlenenej lokalite – súčasná zastavaná i nezastavaná časť rómskej osady. Vybudovaním technickej infraštruktúry sa vytvoria základné podmienky pre následnú výstavbu ďalších objektov s uvedeným zameraním svojich činností. Cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov obce; rozvoj obce vo všetkých oblastiach; zlepšenie kvality životného prostredia; zlepšenie sociálnej situácie obyvateľov; rozvoj komunitných aktivít a komunitnej práce v obci.

Projekt/Aktivita: 3.4.3 Technické zázemie pre činnosť dobrovoľného hasičského zboru Kamenná Poruba

Popis: Popri podpore aktivít DHZ je potrebné aj jeho priestorové a technické zázemie. Ide o zakúpenie vhodného objektu, resp. jeho vybudovanie v zastavanej časti obce. Obec doteraz nemá vhodné priestory, ktoré by zodpovedali potrebám činnosti DHZ. Jedná sa o získanie finančnej výpomoci na výstavbu objektu požiarnej stanice, technického zázemia, príslušnej infraštruktúry a jej technického a strojného vybavenia v obci. Obec týmto získa základné podmienky na plnenie zákonných úloh v oblasti ochrany obyvateľov pred požiarimi a živelnými pohromami, na prípravu a cvičenia členov DHZ, na výchovu obyvateľov a výkon prevencie v tejto oblasti, na uskladnenie techniky atď.

Projekt/Aktivita: 3.4.4 Majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov plniacich verejnoprospešné funkcie vrátane geodetického zamerania

Popis: Potenciálne vhodných lokalít v obci je viacero, prioritne ide o lokalitu rómskej osady. Je to najväčšia prekážka akéhokoľvek rozvoja obce a bude potrebné ju riešiť. Vo všetkých prípadoch ide o získanie finančnej pomoci na majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov tak od ich vlastníkov – FO ako aj od štátu.

Projekt/Aktivita: 3.4.5 Zvyšovanie energetickej efektívnosti obecných budov a zariadení

Popis: Pri každom z obecných priestorov či zariadení je nutné snažiť sa o dosiahnutie čo najvyššej miery energetickej efektívnosti prevádzky. Cieľom je zníženie nákladov na energiu, bezpečnosť a

ochrana životného prostredia. Všetky navrhované činnosti majú slúžiť vyššej efektívite vynaložených financií pri prevádzke a hlavne skvalitneniu možností využívania týchto budov či zariadení.

Projekt/Aktivita: 3.4.6 Obnova a rekonštrukcia verejného osvetlenia

Popis: V poslednom období bola etapovito zrealizovaná výmena časti osvetľovacích bodov v obci. Dôležité je uskutočniť pasportizáciu osvetlenia a na jej základe realizovať ďalšiu výmenu starých svietidiel. Tiež je potrebné zvážiť výmenu podperných bodov v jednotlivých lokalitách, riešiť výmenu káblových vedení a výmenu osvetľovacích bodov s LED technológiou. Cieľom je zvýšenie komfortu osvetlenia pre občanov, zvýšenie bezpečnosti, zníženie energetických nákladov a vstupov na údržbu.

Projekt/Aktivita: 3.4.7 Dobudovanie verejného rozhlasu v rómskej osade

Popis: V súčasnom období je signálom obecného rozhlasu pokryté iba zastavané územie obce, nie však stavebne odčlenená rómska osada, nachádzajúca sa v značnej vzdialenosti od samotnej obce. Cieľom je zvýšenie informovanosti všetkého obyvateľstva obce, zvýšenie komfortu pre občanov, zvýšenie bezpečnosti.

Časť D – Realizačná časť

PHSR je živým dokumentom, ktorého realizácia musí byť pravidelne sledovaná a program podľa potreby dopĺňaný a upravovaný. Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie a aktualizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba. Systém monitorovania a hodnotenia jeho plnenia je nastavený ustanovením merateľných ukazovateľov, vecným a časovým harmonogramom jeho realizácie formou akčných plánov.

Pre zabezpečenie plynulej implementácie akčného plánu PHSR sa bude pri projektoch realizovaných obcou, v uzneseniach OcÚ, deklarovať položka zlučiteľnosti s dokumentom PHSR 2015-2020.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Orgánom implementácie PHSR obce Kamenná Poruba na roky 2015 - 2020 (napĺňanie cieľov, monitoring, hodnotenie) bude Obecný úrad. Obec Kamenná Poruba bude prostredníctvom Akčného plánu v súlade so svojimi kompetenciami vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev za účelom dosahovania stanovených cieľov.

Garantom dokumentu je obec zastúpená starostom a najvyšším orgánom obce – obecným zastupiteľstvom.

Koordináciu implementácie bude vykonávať starosta obce Kamenná Poruba.

OcÚ zabezpečuje udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj obce aj za pomoci PHSR, Územného plánu, akčných plánov a inej strategickej dokumentácie.

Pracovnou pozíciou zodpovednou za stratégiu a projektovú činnosť v štruktúre OcÚ obce Kamenná Poruba je starosta obce.

Zoznam kľúčových aktivít na $n + 2$ roky je uvedený v akčnom pláne, ktorý bude potrebné každoročne aktualizovať na nasledujúce 3 roky. Aktualizovaný akčný plán PHSR bude potrebné po jeho vyhotovení schváliť v OcÚ.

Medzi hlavné úlohy obce bude patriť:

- riadiť implementáciu akčného plánu PHSR;
- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobo udržateľné;
- vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít;
- podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja obce a koordinovať ich aktivity;
- pravidelne vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov;
- aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby alebo po minimálne 3 rokoch implementácie.

Komunikačná stratégia

Koordinátor PHSR bude pravidelne komunikovať s osobami zodpovednými za aktivity akčného plánu a tvoriť rozhranie medzi realizátormi aktivít, monitorovacím tímom a obcou.

Komunikácia o PHSR bude realizovaná s viacerými cieľovými skupinami:

- občania obce – bude prebiehať priebežné informovanie o implementácii PHSR, v prípade potreby a požiadavky budú prebiehať konzultácie k spôsobom a formám realizácie jednotlivých aktivít, prípadne zapájanie občanov do ich realizácie;
- odborná verejnosť a inštitúcie – budú prebiehať priebežné konzultácie a informovanosť, v prípade potreby a požiadavky aj stretnutia pracovných skupín a verejné prerokovanie návrhov či ich priame zapojenie do realizácie aktivít a získavania externých zdrojov financovania;
- médiá – podľa potreby a možností bude prebiehať informovanosť o procese a výsledkoch realizácie PHSR, resp. jednotlivých aktivít.

Interná komunikácia bude prebiehať v rámci aktualizácie dokumentu pri monitorovaní a vyhodnocovaní výsledkov realizovaných aktivít. Do komunikácie budú zapojení zamestnanci obecného úradu, ktorí budú pripravovať podklady pre monitorovanie a hodnotenie. Do procesu komunikácie budú zapojení aj poslanci OcÚ, ktorí budú priebežne schvaľovať aktualizácie dokumentu a výsledky PHSR.

Finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a rámcových aktivít

Finančný plán predstavuje východiská pre financovanie PHSR obce Kamenná Poruba. Východiskami pre stanovenie finančného rámca PHSR sú indikatívne finančné požiadavky pre realizáciu konkrétnych projektov, ktoré sú však vo väčšine prípadov iba ťažko kvantifikovateľné.

Podrobnejšie informácie o finančnom zabezpečení realizácie konkrétnych projektových návrhov, v súlade s kompetenciami samosprávy, budú súčasťou toho ktorého projektového zámeru v budúcnosti. V súlade so Zákonom o podpore regionálneho rozvoja je tento na území SR financovaný z viacerých zdrojov a to hlavne:

- štátny rozpočet;
- štátne účelové fondy;
- rozpočty VÚC a rozpočty miestnej samosprávy;
- iné zdroje (granty, PPP, úvery).

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú prostriedky Európskej únie (na roky 2013 – 2020 sú to európske štrukturálne a investičné fondy) na to určené.

Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých jeho aktivít.

Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2014 – 2020 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov, sieťovanie organizácií i samospráv a orientácia na výsledky intervencií.

Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie napr. aj programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov.

Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu.

Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv.

Výstupy predstavujú cielene zvolené priame produkty aktivít, ktoré majú prispievať k dosiahnutiu plánovaného výsledku.

Výsledky aktivít by mali byť nastavené tak, aby externé faktory nikdy neprevažovali nad faktormi pod kontrolou programu.

Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu.

Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania **hodnotenia dopadov**.

Hodnotenie plnenia PHSR vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Jediným cieľom hodnotenia by nikdy nemalo byť iba poskytnutie pozitívneho alebo negatívneho výroku o implementácii a riadení programu.

Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Kamenná Poruba vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHSR a podklady pre rozhodovanie Obecného zastupiteľstva obce Kamenná Poruba (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHSR).

Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Kamenná Poruba a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality.

Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Pri definovaní výstupových merateľných ukazovateľov by PHSR malo, keď je to možné, vyberať zo zoznamu spoločných merateľných ukazovateľov na úrovni EÚ/SR, nemalo by sa mu však prispôbovať. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHSR.

Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Výsledkové merateľné ukazovatele sú základným prvkom nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti po roku 2013. Kľúčovou úlohou je ich definovanie v rámci programovania, ich sledovanie v rámci monitorovania a ich vyhodnotenie v rámci hodnotenia dopadov. Môžu zohrávať významnú úlohu v procese výberu projektov, lebo práve ich prostredníctvom je možné posúdiť prínos projektov k dosahovaniu špecifického cieľa prioritnej osi.

Zdrojom monitorovacích ukazovateľov na úrovni opatrení aktivít sú Národná stratégia regionálneho rozvoja a SR – ukazovatele na úrovni NUTS 3, Národné ciele stratégie Európa 2020.

Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR. Obecný úrad bude postupovať podľa plánu monitorovania a hodnotenia PHSR obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2020. Úlohou koordinátora bude 1x ročne podať správu o plnení na OcZ, vrátane vyhodnotenia merateľných ukazovateľov.

Výstupom procesov budú monitorovacia správa a hodnotiaci správa vrátane záverov a odporúčaní na ďalšie obdobie, s ktorou budú oboznámení poslanci OcZ a verejnosť.

Monitorovacie a hodnotiace správy bude vyhotovovať odborný útvar OcÚ zodpovedný za rozvoj obce. Správy budú prerokované v riadiacich štruktúrach OcÚ a v komisiách OcZ.

Po schválení PHSR v OcZ môže byť podľa potreby vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude zložený prioritne z členov riadiaceho tímu, ale prípadne aj iných identifikovaných vhodných osôb. V prípade vytvorenia sa monitorovací výbor bude stretávať raz ročne, najneskôr v druhom štvrtroku, v prípade potreby aj viackrát.

Monitorovanie vykonané príslušných oddelením alebo poverenou osobou, poskytne informácie o realizácii aktivít a projektov aj formou merateľných ukazovateľov. Monitorovanie bude slúžiť ako podklad pre hodnotenie PHSR.

Hodnotenie PHSR

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Hodnotenie poskytne informácie o vplyve realizovaných opatrení na územie obce a bude podkladom pre aktualizáciu PHSR zohľadňujúc prebiehajúce zmeny. Hodnotenie PHSR sa bude realizovať uprostred obdobia realizácie a po jeho ukončení. V prípade potreby hodnotenie PHSR bude možné realizovať na základe rozhodnutia kompetentných orgánov obce.

Hodnotenie PHSR sa vykonáva na úrovni plnenia cieľov, to znamená, že sledujeme ukazovatele účinkov (dopadov). Toto hodnotenie bude realizované v roku 2021, po ukončení platnosti PHSR. Odporúčame realizovať hodnotenie aj v cca polovici obdobia platnosti PHSR (r. 2019), spojené so zisťovaním, či a ako sa zmenila spoločenská a ekonomická situácia a či je nevyhnutné alebo potrebné podľa nej urobiť revíziu obsahu PHSR.

Podklady do hodnotenia poskytnú koordinátorovi PHSR zodpovedné úseky alebo osoby za jednotlivé aktivity, podľa popisu v akčnom pláne PHSR. Tie aktivity, ktoré budú realizované v partnerstve, alebo priamo partnermi, budú garanti zo strany obce monitorovať – t.j. získavať od realizátora údaje o realizácii a výsledkoch.

Plán monitorovania a hodnotenia PHSR obce Kamenná Poruba na roky 2015-2020

Aktivita	Termín
Monitorovanie realizácie aktivít PHSR – každoročne	01. 03. – 30. 04. k 31. 12. predchádzajúceho roka
Hodnotenie počas obdobia realizácie aktivít PHSR – min 1x za 3 roky	rok 2019
Hodnotenie po ukončení realizácie aktivít PHSR	rok 2021
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie aktivít PHSR	podľa identifikovanej potreby

Zdroj: vlastné spracovanie

Priebežné hodnotenie - Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu.

Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ Kamenná Poruba a Obecné zastupiteľstvo obce Kamenná Poruba pri riadení realizácie PHSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie - Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHSR obce Kamenná Poruba. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHSR, tzv. programové obdobie.

Systém merateľných ukazovateľov - Systém merateľných ukazovateľov predstavuje hlavný zdroj informácií, na ktorých by malo byť hodnotenie založené. Zároveň sú tieto ukazovatele predmetom špecifických hodnotení v rôznych fázach.

Práca s merateľnými ukazovateľmi zahŕňa tieto dva procesy: 1.) zaradenie nových merateľných ukazovateľov do analytickej práce Obecného úradu; 2.) naplnenie merateľných ukazovateľov hodnotami.

Zoznam merateľných ukazovateľov pre jednotlivé programy je navrhnutý v prílohe.

Časový harmonogram realizácie PHSR obce Kamenná Poruba

Podrobnejší harmonogram realizácie konkrétnych projektových zámerov (v súlade s kompetenciami obce Kamenná Poruba) bude súčasťou jednotlivých akčných plánov, resp. prípadného interného zásobníka projektových zámerov obce Kamenná Poruba.

Akčný plán pre obec Kamenná Poruba na roky 2015-2017

Akčný plán obsahuje zoznam aktivít, ktoré prispievajú k realizácii jednotlivých opatrení a cieľov. Aktivity sú zoradené podľa obdobia, v ktorom sa majú realizovať. Je potrebné každoročne pripraviť a zverejniť akčný plán na ďalšie tri roky, ktorý bude vstupom do plánovania rozpočtu a ďalších dokumentov a procesov obce a Obecného úradu. Akčný plán na ďalšie tri roky bude potrebné každoročne aktualizovať na základe monitorovania a odporúčania pracovných skupín.

Všetky procesy spojené s realizáciou akčného plánu sa prispôbia časovému harmonogramu ďalších rozhodovacích procesov prebiehajúcich v samospráve (príprava rozpočtu, príprava realizačných plánov komisií apod.). Zároveň je úlohou vedenia obce zainteresovať a motivovať pracovníkov obce ako aj partnerov na plnení cieľov PHSR.

V rámci nožnej budúcej spolupráce s potenciálnymi partnermi na realizácii PHSR bude vhodné vyhotoviť „Dohodu o partnerstve a spolupráci“ so subjektmi, ktoré budú mať o tieto aktivity záujem.

Časť E – Finančná časť

Financovanie PHSR a akčného plánu bude viaczdrojové. Bude sa opierať o rozpočet obce, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ (EŠIF), súkromné a iné zdroje. Konkretizácia akčného plánu na trojročné obdobie v súlade s rozpočtom obce umožní v niektorých prípadoch naplánovať výšku a vhodné zdroje financií pre jednotlivé aktivity. Tie budú závisieť od zvoleného spôsobu realizácie príslušnej aktivity, od inštitúcie, ktorá bude realizátorom, od možnosti čerpania vonkajších zdrojov a od rozhodnutí OcZ. Finančná časť obsahuje informácie o možnostiach a zdrojoch finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít a to hlavne zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Indikatívny finančný plán pre realizáciu PHSR nie je možné spracovať z dôvodu, že väčšina položiek nemá konkrétne finančné vyjadrenie a akékoľvek predikcie by boli veľkým rizikom pre naplnenie plánovaných indikátorov. V súčasnosti známe finančné alokácie na niektoré aktivity sú súčasťou Akčného plánu na n + 2 roky. Všetky známe financie sa budú dopĺňať do akčného plánu pri jeho aktualizáciách.

Operačné programy 2014 – 2020

Slovenská republika bude v programovom období 2014 – 2020 čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) prostredníctvom operačných programov v rámci cieľa **Investovanie do rastu a zamestnanosti** a v rámci cieľa **Európska územná spolupráca**.

Tab.: Operačné programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelená alokácia v EUR
Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2 266 776 537
Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR	3 966 645 373
Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 204 983 517
Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3 137 900 110
Integrovaný regionálny OP	MPRV SR	1 754 490 415
Efektívna verejná správa	MV SR	278 449 284
Technická pomoc	ÚV SR	159 071 912
Program rozvoja vidieka	MPRV SR	1 545 272 844
Rybné hospodárstvo	MPRV SR	15 785 000
SPOLU:		15 329 374 992

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab.: Vybrané operačné programy cieľa Európska územná spolupráca

Operačný program	Orgán zodpovedný za implementáciu a monitoring
<i>Programy cezhraničnej spolupráce:</i>	
Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020	MPRV SR
Poľsko – Slovenská republika 2014 – 2020	MPRV SR
ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020	MPRV SR
<i>Programy nadnárodnej spolupráce:</i>	
Central Europe 2014 (Stredná Európa 2014)	ÚV SR
Danube Transnational Programme 2014 – 2020 (Dunajský nadnárodný program 2014 - 2020)	ÚV SR
<i>Programy medzinárodnej spolupráce:</i>	
INTERREG+	MH SR
ERASMUS+	Európska Komisia

Europe for citizens (Európa pre obyvateľov)	-Európska Komisia
Creative Europe (Kreatívna Európa)	Európska Komisia
ESPO	MDVRR SR
INTERACT	MH SR
URBACT	MDVRR SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V programovacom období 2014-2020 je kohézna politika EÚ podporujúca ekonomický rozvoj členských krajín vrátane Slovenskej republiky realizovaná cez nasledovných 5 fondov:

- Európsky fond pre regionálny rozvoj (*European Regional Development Fund – ERDF*);
- Európsky sociálny fond (*European Social Fund – ESF*);
- Kohézny fond (*Cohesion Fund – CF*);
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (*European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD*);
- Európsky fond pre námorné a rybné hospodárstvo (*European Maritime and Fisheries Fund – EMFF*).

Tab.: Prehľad možností financovania aktivít PHSR z Európskych štrukturálnych a investičných fondov

Názov OP	Prioritná os	fond	oprávnené verejné výdavky (zdroje z EÚ) v menej rozvinutých regiónoch v EUR	miera spolufinancovania pre menej rozvinuté regióny	Špecifický cieľ
Efektívna verejná správa	Prioritná os 1: Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna VS	ESF	226 149 508	85%	1.1 Skvalitnené systémy a optimalizované procesy VS
					1.2 Modernizované RLZ a zvýšené kompetencie zamestnancov
					1.3 Transparentné a efektívne uplatňovanie pravidiel verejného obstarávania a dôsledné uplatňovanie princípov 3E
Integrovaná infraštruktúra	Prioritná os 7: Informačná spoločnosť	EFRR	805 516 752	85%	7.1 Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN
					7.2 Zvýšenie inovačnej kapacity najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike
					7.3 Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov
					7.4 Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov
					7.5 Zlepšovanie celkovej dostupnosti dát verejnej správy vo forme otvorených dát
					7.6 Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu
					7.7 Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami

					7.8 Racionalizácia prevádzky informačných systémov pomocou eGovernment cloudu
					7.9 Zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti
Integrovaný regionálny operačný program	1. Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	EFRR	400 000 000	85%	1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy
					1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb
	2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	EFRR	723 346 472	85%	2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku
					2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti.
					2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách
					2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl
					2.2.3 Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní
	3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	EFRR	195 860 548	85%	3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.
	4. Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	EFRR	189 754 888	85%	4.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov
					4.2.1 Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie
Kvalita životného prostredia					4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia
	5. Miestny rozvoj vedený komunitou	EFRR	99 000 000	95%	5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
					5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Kvalita životného prostredia	1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom	KF	1 441 766 000	80%	1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

	rozvoja environmentálnej infraštruktúry				<p>1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ</p> <p>1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi</p> <p>1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd</p> <p>1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity najmä v rámci sústavy Natura 2000</p> <p>1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality</p> <p>1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)</p>
	2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	419 346 261	85%	<p>2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy</p>
	3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	260 901 369	85%	<p>3.1.1 Zvýšenie úrovne pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy</p> <p>3.1.2 Zvýšenie účinnosti preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)</p> <p>3.1.3 Zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy</p>
	4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	EFRR	937 558 268	58,14%	<p>4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR</p> <p>4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch</p> <p>4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov</p> <p>4.4.1 Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území</p> <p>4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple</p>

Ľudské zdroje	1. Vzdelávanie	ESF	447 352 087	85%	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
					1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
					1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
					1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie
	2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	ESF/IZM	122 175 259 / 72 175 259	85% / 100%	2.1.1 Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí (UoZ), ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu
	3. Zamestnanosť	ESF	779 424 737	85%	3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
					3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach.
					3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien
					3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie
					3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení probl
	4. Sociálne začlenenie	ESF	268 025 163	85%	4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce
					4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie
					4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť
					4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti
	5. Integrácia marginalizovaných rómskych komún	ESF	139 000 000	85%	5.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komún, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

					5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komún, predovšetkým Rómov
					5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania
	6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komún	EFRR	243 662 462	85%	6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania
					6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve
					6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre
					6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK
Program rozvoja vidieka	opatrenie 1 - Prenos znalostí a informačné akcie	EPFRV	14 330 000	100	podopatrenie 1.1 Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností
					podopatrenie 1.2 Podpora demonštračných aktivít a informačné akcie
	opatrenie 4 - Investície do hmotného majetku	EPFRV	85 000 000	80, resp. 100	podopatrenie 4.3 - Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva
	opatrenie 5 - Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	EPFRV	70 000 000	100	podopatrenie 5.1 - Podpora investícií do preventívnych opatrení na zníženie následkov pravdepodobných prírodných pohrôm, nepriaznivých klimatických a katastrofických udalostí
	opatrenie 6 - Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania	EPFRV	85 910 000	55	podopatrenie 6.4 - Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
	opatrenie 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	EPFRV	119 500 000	100	podopatrenie 7.2 - Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie (obce do 1000 obyvateľov)
					podopatrenie 7.3 - Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu (obce do 500 obyvateľov)

					podopatrenie 7.4 - Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry (obce do 1000 obyvateľov)
					podopatrenie 7.5 - Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu (obce do 1000 obyvateľov)
	opatrenie 8 - Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov	EPFRV			podopatrenie 8.1 - Podpora na zalesňovanie/vytváranie zalesnených oblastí
					podopatrenie 8.2 - Podpora na vytváranie a udržiavanie agrolesníckych systémov
			podopatrenie 8.3 a 8.4 spolu 85 000 000	100	podopatrenie 8.3 - Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami
			podopatrenie 8.3 a 8.4 spolu 85 000 000	100	podopatrenie 8.4 - Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami, katastrofickými udalosťami a obnova poškodených lesov
			21 500 000	100	podopatrenie 8.5 Podpora investícií zlepšujúcich odolnosť a environmentálnu hodnotu lesných ekosystémov
			30 800 000	50	podopatrenie 8.6 - Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh
	opatrenie 9 - Zakladanie skupín a organizácií výrobcov v odvetví poľnohospodárstva a a lesného hospodárstva	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 10 - Agroenvironmentálna-klimatické opatrenia	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 11 - Ekologické poľnohospodárstvo	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 12 - Platby týkajúce sa sústavy NATURA 2000	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 13 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 14 - Dobré životné podmienky zvierat	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	

	opatrenie 15 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 16 - Spolupráca	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	podopatrenie 16.1 - Zriadenie a prevádzka operačných skupín EIP
					podopatrenie 16.2 - Podpora pilotných projektov a podpora vývoja nových postupov, procesov a technológií
					podopatrenie 16.3 - Spolupráca medzi strediskami prevádzkovateľov v organizovaní spoločných pracovných procesov pri spoločnom využívaní zariadení a prostriedkov pre rozvoj/marketing cestovného ruchu
					podopatrenie 16.4 - Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi účastníkmi dodávateľského reťazca pre vznik a rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov a podpora propagačných činností v miestnom kontexte týkajúcich sa rozvoja krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov
					podopatrenie 16.8 - Vypracovanie LHP
	opatrenie 17 - Riadenie rizík	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	
	opatrenie 19 - LEADER	EPFRV	pre celý program LEADER spolu 104 783 018,87 EUR	100	podopatrenie 19.1 - Prípravná podpora
					podopatrenie 19.2 - Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou
					podopatrenie 19.3 - Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín
podopatredie 19.4 - Chod miestnej akčnej skupiny a animácia					
Výskum a inovácie	3. Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	EFRR	376 415 000	66,57	investičná priorita 3.1 - Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov
					investičná priorita 3.3 - Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

EFRR - Európsky fond regionálneho rozvoja; **IZM** - Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých; **KF** - Kohézny fond;

EPFRV - Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka; **ESF** - Európsky sociálny fond

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Predkladaný dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Kamenná Poruba na roky 2015 – 2020“ ponúka komplexný pohľad na súčasný stav, potenciál i riziká pri realizácii opatrení či aktivít a odporúčané oblasti rozvoja obce Kamenná Poruba. Je zameraný na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodárska oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v obci, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia.

Dokument PHSR je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorít, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja a Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu.

Už od svojho charakteru je to dokument otvorený a živý, takže ponúka a doslova si aj vyžaduje neustály monitoring a pravidelnú aktualizáciu na základe aktuálnych potrieb a možností obce. Zároveň sa stáva plánovacím nástrojom pri rozvoji obce a ponuke služieb pre jej obyvateľov. Plánované aktivity či investície je potrebné zohľadňovať aj pri práci či tvorbe akýchkoľvek nasledovných rozvojových, koncepčných či plánovacích dokumentov lokálnej či regionálnej úrovne, resp. tento dokument aktualizovať podľa opatrení a odporúčaní, ktoré vstúpia z takýchto dokumentov.

Počas tvorby PHSR boli využité všetky dostupné informačné nástroje pre informovanie verejnosti – internet, tlač materiálov, osobné i elektronické konzultácie. Zároveň prebehli konzultácie s relevantnými orgánmi špecializovanej štátnej správy ako napr. Okresný úrad Vranov nad Topľou, Odbor starostlivosti o životné prostredie. Do spracovania a pripomienkovania boli zahrnutí aj odborníci z jednotlivých riešených oblastí formou vytvorenia pracovných skupín. Realizovaný bol aj dotazníkový prieskum. Výsledky prieskumu boli využité aj pri spracovaní PHSR.